Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

Najer Folksblat

פרייז 20 גראשען

הײַנט 8 זײַטען!

לאָדזשער פאָלקסבלאַט

אונפּאַרטייאישע פּאָליטיש - געזעלשאַפטליכע טאָג - צייטונג

Nr. 237 (929 | Łódź, Poniedziałek 18 Października 1926 | פירמער יאָהרגאַנג | לאָדז, מאָנטאָג י׳ מרחשון תרפ״ז. | Nr. 237 (929

אַדרעסע פון רעדאַקציע און אַדמיניסטראַציע: לאָדז, פּעטריקאָווער 21, טעל. 24-71 || Adres redakcji i administracji: Łódź, Piotrkowska 21. Tel 24-71

אָפּאָזיציע אין רוסלאַנד זיך אונטערגעגעבען.

מאָסקווע, 17 (ספּ. טעל.) די פיהרער פון דער אָפּאָזיציע אין רוסלאַנד: זינאָוויעוו, טראָצקי, קאַמעניעוו, פּיאַטאַקאָוו, סאָקאָלניקאָוו און יעוודאָקימאָוו, האָבען פעראָפענטליכט אַ דעקלאַראַציע וועגען זייער ריקזיכטלאָזען אונטערוואַרפען זיך די בעשלוסען פון 14. צוזאַמענפאָהר פון דער אַלרוסישער קאָמ. פּאַרטיי און אַלע בעשלוסען פון צ. ק. און צענטראַלער קאָנטראָל-קאָמיסיע.

זיי ווענדען זיך צו אַלע זייערע אָנהענגער, נאָכצוטון זייער ביישפּיל און אויפלעזען אַלע פראַקציע-גרופּירונגען.

אין דער דעקלאַראַציע ווערט פעסטגעשטעלט, אַז מיט די אַרויסטרעטונגען אין מאָסקווע און לענינגראַד האָבען זיי געבראָכען דעם בעשלוס פון צ. ק. וועגען נישט דערלאָזבאַרקייט פון אַ דיסקוסיע אין דער פּאַרטיי.

די אונטערגעשריבענע גרעניצען זיך קאַטעגאָריש אָב פון שליאַפּניקאָוו׳ס רעכטער גרופּע און פון אַלע פראַקציע-גרופּען אין קאָמאינטערן, ווי: רות פּישער, מאַסלאָוו, סובאַרין (אין פראַנקרייך), באָרדיגאַ (איטאַליען).

ווייטער דריקען אויס די אונטערגעשריבענע די זיכערקייט, אַז דאָס וועט געבען די מעגליכקייט אַריינצוטרעטען אין דער פּאַרטיי, די אַלע, וועלכע וועלען תשובה טון. זיי פערפליכטען זיך צו מיט צו ווירקען ביי דער ליקווידאַציע פון די פערשידענע פראַקציעס.

מאָסקווע, 17 (ספּ. טעל.) דער צ. ק. פון דער אַלרוסישער קאָמוניסטישער פּאַרטיי האָט פעראָפענטליכט אַן ערקלערונג, אין וועלכער ער שטעלט פעסט, אַז מיט דער דעקלאַראַציע פון דער אָפּאָזיציע איז דערגרייכט געוואָרען דער מינימום זיכערקייט פאַר דער גאַנצקייט פון דער פּאַרטיי.

פערצווייפלונג ביי די ענגלישע קוילען-גרעבער.

לאָנדאָן, 17 (ספּ. טעל.) דער גענעראַל-סעקרעטאַר פון ענגלישען קוילען-גרעבער-פעראיין קוק האָט ערקלעהרט, אַז ער האָט אָנגעהויבען פערלירען דעם איינפלוס איבער די פערצווייפעלטע שטרייקער. ער קען זיך זיי נישט ענטגעגענשטעלען און ער נעהמט דעריבער אָראָפּ זיין פעראַנטוואָרטליכקייט פאַר צוועגטועלע גוואַלדטהאַטען.

הײַנט קומט-פאָר דער פּראָצעס איבער לינדע׳ס מערדער.

וואַרשאַ, 17 (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט) מאָנטאָג, (הײַנט), קומט-פאָר אין העכסטען מיליטער-געריכט אין וואַרשאַ דער פּראָצעס געגען סיערזשאַנט טשמיעלאָווסקי, וועלכער האָט דערשאָסען דעם פּרעזעס פון פ. ק. אָ. הובערט לינדע.

טשמיעלאָווסקי איז, ווי בעוואוסט, דורכ׳ן מיליטער-קרייז-געריכט פערמשפּט-געוואָרען אויף 10 יאָהר שווערע טורמע.

זיצונג פון פ.פּ.ס.׳ישען הויפּט-ראַט.

מין. מאָראַטשעווסקי וועגען זיין אַריינטריט אין דער רעגירונג.

וואַרשאַ, 17 (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט) הײַנט איז אונטער׳ן פאָרזיץ פון דעפּוטאַט דאַשינסקי פאָרגעקומען אַ זיצונג אין הויפּט-ראַט פון פּ. פּ. ס.

דעם רעפעראַט וועגען דער אינערן-פּאָליטיק האָט געהאַלטען באַרליצקי; וועגען אויסערליכער — ניעדזשאַלקאָווסקי; וועגען סיים — מאַרעק.

ס׳איז בעהאַנדעלט געוואָרען די פראַגע וועגען אַ בריף, וואָס ס׳איז אָנגעקומען פון מיניסטער מאָראַטשעווסקי, וועלכער קלערט-אויף, פאַרוואָס ער איז אַריינגעטראָטען אין איין רעגירונג מיט מעישטאָוויטש׳ן.

נאָך די רעפעראַטען איז פאָרגעקומען אַ דיסקוסיע. קיין שום בעשלוסען איז הײַנט נישט אָנגענומען געוואָרען. די ווייטערדיגע בעראַטונגען קומען פאָר מאָרגען (הײַנט, מאָנטאָג).

ערב דעם סוף פון די ליטוויש-רוסישע אונטערהאַנדלונגען.

קאָוונאָ, 17 (ספּ. טעל.) די ליטוויש-רוסישע אונטערהאַנדלונגען געהען פאָרויס און וועלען אינגיכען שוין פערענדיגט-ווערען.

ווי בעוואוסט, האָט ליטע אַריינגעשטעלט אינ׳ם גאַראַנטיע-אָפּמאַך אַ פּונקט, אַז דער רוסישער עקספּאָרט קיין אויסלאַנד זאָל געהן נישט דורך פּוילען נאָר דורך ליטע.

לעטיש-סאָוויעטישע אונטערהאַנדלונגען

וועגען אַ גאַראַנטיע-אָפּמאַך.

ריגאַ, 17. (ספּ. טעל.) די לעטלענדישע רעגירונג האָט מיטגעטיילט דער סאָוויעטישער, אַז זי איז גרייט אָנצוהויבען אונטערהאַנדלונגען וועגען אַ גאַראַנטיע-אָפּמאַך און גלייכצייטיג שוין בעשטימט אַלס דעם לעטלענדישען דעלעגאַט דעם אויסערן-מיניסטער אַרומאַניס.

מצד די סאָוויעטען איז אַלס דעלעגאַט צו די אונטערהאַנדלונגען בעשטימט געוואָרען אָראַלאָוו, וועלכער איז בעשטימט געוואָרען אַלס סאָוויעטישער אַמבאַסאַדאָר אין ריגאַ, אויפ׳ן אָרט פון טשערניק, וועלכער איז בעזעצט געוואָרען אין כינא.

אָראַלאָוו איז שוין אָנגעקומען קיין ריגאַ.

א״י - יורדים...

וואַרשאַ, 17 (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט). הײַנט איז דאָ געגרינדעט-געוואָרען אַ געזעלשאַפט פון די, וואָס זענען צוריקגעקומען פון ארץ-ישראל אונטער׳ן נאָמען: „ארץ-ישראל-יורדים“.

אַ הערצליכען מזל טוב

ווינשען מיר דעם ג. ווייצע פּרעזעס

ה׳ ישעי׳ גליצענשטיין

מיט זיין פרוי

צו זייער ניי-געבוירענעם זוהן און מיר ווינשען זיי אַ גרינגע ערציהונג. אין נאָמען דער פערוואַלטונג פון לאָסט-וועגען - בעזיצער

1785

פּרעזעס אהרן גראַסמאַן.

אַ האַרציגען מזל טוב!

ווינשע איך מיין געעהרטען חבר ווייצע-פּרעזעס ה׳

ישעיהו גליצענשטיין

מיט זיין פרוי

צו זייער ניי-געבוירענעם זוהן איהר זאָלט איהם זוכה זיין מגדל צו זיין לתורה, לחופה ולמעשים טובים. וו. גראַסמאַן,

סעקרעטאַר פון לאַסט-וועגען סעקציע.

ביי דער גורל-ציהונג פון די 25 פּרעמיען-קאָנקורס

פון „נייעם פאָלקסבלאַט“ האָבען געוואונען פאָלגענדע פּערזאָנען:

צו 1 נעדרוקטע טיש-דעקע

1) יעקב בליימאַן, ראָקיטשינער 22
2) מ. קאָשוב, פלינאַרסקאַ 9.

צו 1 פּאָר מענער-קאַלאָשען

3) ל. סאָפּאָזשניק, זאָווישאַ

צו 1 טיש-צעראַטע

4) ד. דעמבינסקי, קאַראָלאַ 20
5) ש. ראַבינאָוויטש, זלאָטע 5

4 מעטער לייוועמט

6) שמואל לאַנגער, ברזשעזשינער 31

1 מענער-שירם

7) ז. פראָוו, אַלעקסאַנדראָווסקאַ 59

1 דאַמען-שירם

8) ה. קאַרמאַזין, פּעטריקאָווער 286.

צו 1 בוך

9) ל. פיגולא, אַלטשטאָט 3

10) וו. טעמפּעלהאָף, שקאָלנאַ 7
11) מ. ראַדזיאַל קאָנסטאַנטינער 49
12) ה. שעראַדזקי, לאַגעווניצקאַ 9
13) י. רעזענבלאַט, פראַנציסקאַנער 6

צו 1 פלאַש העלניש-בלומען-וואַסער „Eros“

14) פ. פעלץ, צעגעלניאַנאַ 57
15) י. גראָס, זשוראַווע 9
16) מאַלא פּאָלאַק, סאָלנאַ 5
17) י. פוקס, קעלבאַך 13
18) הערש יורקעוויטש, זגערזשער 32
19) ג. ליבעסקינד, נייע ציגעלניאַ 24

צו 3 שטיק טואַלעט-זייף

20) י. מ. קרוטקא, קעלמאַ 34
21) י. פּרושינאָווסקי, שענקעוויטש 39
22) פ. ביאַלקאָוויטש, וואָלבאָרסקאַ 31

צו 2 שטיק טואַלעט-זייף

23) ג. קיטשער, קאַראָליעווסקאַ 5
24) פ. פּרייס, פּאָמאָרסקאַ 51
25) צעלא פליישהעקער, פּולנאָצנאַ 6

די זוכה-בגורל בעטען מען צו קומען אָפּנעהמען די פּרעמיעס - מיטוואָך, דעם 20-טען אָקטאָבער ה. י. פון 10 ביז 3 נאָכמיטאָג.

אַכטונג! אַכטונג!

דאַמען-שניידער-מייסטער-בעשטעלט

הײַנט, מאָנטאָג, פּינקטליך 8 אַ זייגער אין אָוונט קומט פאָר אין אייגענעם לאָקאַל פון שניידער-מייסטער, פּעטריקאָווער 20 די ענטשיידענדע

פערזאַמלונג

בכדי אָנצונעהמען אַ געמיינזאַמע שטעלונג צו די אַרויסגעשטעלטע לוין-פאָדערונגען פון די אַרבייטער. קיינער פון אייך טאָר נישט פעהלען, ווייל עס האַנדעלט זיך אין אייערע אייגענע אינטערעסען.

מיט אַכטונג

די פאַך-קאָמיסיע.

1790

1 שטוב

און אַ קיך, געאייגענט אויף אַ געשעפט אָדער לאַגער, אָפּצוגעבען. צו ערפאַהרען פּעטריקער 33.

שפּאָרט געלד!

אַלטע בגדים, קראַוואַטען ווערען איבערגעמאַכט אויף שלייפלעך און קראַוואַטען

ביי הערשקאָוויטש וואָלבאָרסקאַ 31.

Józef Fetter i S-ka

לאָדז, פּאָלודניאָווא 40

טיילט מיט די געעהרטע קונדשאַפט, אַז דער פּרייז פון

זאַיאַ-אייל (אַמעריקאַנער שמאַלץ)

איז בּיליגער געוואָרען און ווערט יעצט פערקויפט צו 26 סענט אַ קילאָ.

זעמטליכע קאַניאַל-וואַרען און פּעטטען שטענדיג אויף לאַגער.

דער סוף פון באַנדיט זשעלינסקי.

ווער איז דער „לעגענדאַרער העלד" און ווי-אַזוי האָט מען איהם געכאַפּט אין דער גנב׳ישער „מלינה"?

דער „לעגענדאַרער באַנדיט".

וי מיר האָבען שוין אין נעכטיגען נומער מיטגעטיילט אין אַ טעלעפאָנישע ידיעה פון אונזער קאָרעספּאָנדענט, איז אין וואַרשאַ דערשאָסען געוואָרען דער אַזוי-בעריהמטער און לאַנג-געזוכטער באַנדיט וויקטאָר זשעלינסקי.

אַרום זשעלינסקי׳ן האָבען זיך שוין לעצטענס געוועבט לעגענדעס. יונג און אַלט האָבען גערעדט וועגען זיינע „שטיקלעך". דאָ איז ער געווען — דאָ איז ער באַלד נעלם געוואָרען אויף אַ קונציגען אופן.

מ׳האָט זיך געוויצעלט און דערצעהלט מעשיות; מ׳האָט שוין געזונגען וועגען זשעלינסקי׳ן לידלעך אין די קאַבאַרעט-רעווי׳ס. — אָבער פאַר׳ן אויספאָרשונגס-אַמט איז געשטאַנען נאָר איין ציל: צו כאַפּען אָט דעם געפעהרליכען באַנדיט, איינמאָל פאַר אַלע מאָל איהם אונשעדליך מאַכען און בעפרייען די בעפעלקערונג פון דער מורא פאַר דעם בלוט-דורשטיגען „העלד".

ענדליך האָט מען איהם געכאַפּט און — עס לעבט נישט מעהר דער בעריהמטער באַנדיט.—

ווער איז געווען זשעלינסקי?

ס׳איז אינטערעסאַנט איבערצוגעבען עטליכע ציפערן פון דעם לעבען פון דעם בעריהמטען באַנדיט.

געבוירען איז ער אין יאָהר 1901. ער איז אַ זוהן פון אַ סטרוזש אינ׳ם הויז אויף קאַלעיאָווע 41. פון דער יוגענד אָן האָט זיך וויקטאָר זשעלינסקי פערנומען מיט גנבות און באַלד בעקומען אַ נאָמען אין דער פערברעכערישער וועלט אַלס „פּיצכור".

ביז׳ן יאָהר 1919 האָט זשעלינסקי שוין געהאַט אויף זיך 2 „וויראָקען", וועלכע ער איז אָפּגעזעסען.

ווען ער איז צוגענומען-געוואָרען אין מיליטער האָט ער אויך זיך פערנומען מיט אַנפאַלען און דערפאַר פער׳משפּט-געוואָרען אויף 8 יאָהר טורמע. ווען ער איז געזעסען אין דער מיליטערישער טורמע אויף דושיקע האָט ער מיטגעהאָלפען באַגינסקי׳ן און וויעטשאָרקיעוויטשען אינ׳ם פּרוב צו אַנטלויפען. אָבער דאַן איז ער איבערגעפיהרט-געוואָרען קיין סטאַניסלאַוואָוו און באַלד פון דאָרט אַנטלאָפען צוריק קיין וואַרשאַ.

פון דאַן אָן הויבט זיך אָן זשעלינסקי׳ס „רוהמפולע" טעטיגקייט אַלס בלוטיגער הערשער פון דער וואַרשאָווער אונטערוועלט. ער פיהרט-אויס טויט-אורטיילען לויט׳ן בעשלוס פון גנב׳ישע „דין-תורה׳ס" און פיהרט-אָן מיט אַלעם, וואָס קומט נאָר פאָר אין דער גנב׳ישער „משפּחה"...

ווי-אַזוי זשעלינסקי איז געפאַלען?

פערגאַנגענעם פרייטאָג 8 אין אָוועגד האָבען 3 בעוואָפענטע באַנדיטען אויסגעפיהרט אַן אַנפאַל אויפ׳ן בראַנפען-סקלאַד פון אַנאַסטאַזיאַ סערגעיעוואַ, אין וואַרשאַ, אויף טאָוואַראָוואַ 31.

די תיכף-דורכגעפיהרטע פּאָליציי-אויספאָרשונג נאָכ׳ן אַנפאַל, האָט געפיהרט אויפ׳ן חשד, אַז מיט׳ן אַנפאַל האָט אָנגעפיהרט זשעלינסקי.

און הגם קיינער פון די אַנפאַלער אויפ׳ן בראַנפען-סקלאַד איז נישט געכאַפּט-געוואָרען, איז דאָך אונטערגענומען-געוואָרען אַן אַקציע, מיט׳ן צוועק ענדליך צו ליקווידירען זשעלינסקי׳ס באַנדע מיט איהם צוזאַמען.

געווירקט דערצו, אַז די אַקציע זאָל אונטערגענומען-ווערען מיט׳ן גאַנצען ברען, האָט אויך דאָס, וואָס דער וואַרשאָווער רעגירונגס-קאָמיסאַר האָט זיך אויסגעדריקט: „איינס פון די ביידע: אָדער די זשעלינסקי-אַפּערע מוז ליקווידירט-ווערען, אָדער — דער אויספאָרשונגס-אַמט".

און צום גליק איז דעם אויספאָרשונגס-אַמט בעוואוסט-געוואָרען, אַז אין דער נאַכט פון שבת אויף זונטאָג

פּייערט זשעלינסקי זיין נאָמענס-טאָג און ס׳קומט-פאָר די חתונה פון זיינס אַ שוועסטער.

די דאָזיגע צווייפאַכע „הולאַנקע", האָט די פּאָליציי זיך דערוואוסט, דאַרף פאָרקומען אין איינער פון די וואַרשאָווער גנב׳ישע „מלינות".

דער אָבערקאָמיסאַר כעלמיצקי מיט נאָך עטליכע בעאַמטע פון אויספאָרשונגס-אַמט האָבען די לעצטע 2 טעג כסדר דיזשורירט אויף די וואַרשאָווער הינטער-געסלעך און ענדליך זיך דערוואוסט, אַז די „הולאַנקע" וועט פאָרקומען אין דער „מלינה" אויף פּזשיאָקאָפּאָווא 1.

זענען טאַקי צושטעלט-געוואָרען קאָנס-פּיראַטיווע פּאָליציי-וואַכען אַרום דעם הויז און — ווען די „הולאַנקע" איז שוין אָנגעגאַנגען אין פולען ברען, האָבען עטליכע אַגענטען שוין געהאַט בעשלאָסען אַריינצודרינגען אין דער וואוינונג. פון טויער האָט זיך אָבער געלאָזט אַרויסגעהן

עפּעס אַ געהיימניספולער פּאַרשוין

און זיך געלאָזט אין אַ געוועלב קויפען פערשידענע עסענוואַרג. די אַגענטען האָבען דעריבער נאָך אָפּגעוואַרט, ביז די חברה וועט זיך נעהמען נאָכאַמאָל צו דער מאָלצייט. דער פּאַרשוין איז טאַקע באַלד צוריקגעגאַנגען און אומקוקענדיג זיך עטליכע מאָל אַרום זיך, צי מ׳קוקט איהם נישט נאָך, איז ער אַריין אין הויז.

באַלד נאָך איהם איז נאָכגעגאַנגען, דרייסט און אונערשראָקען, דער אַגענט אָבאַיסקי מיט נאָך עטליכע אַגענטען און מיט רעוואָלווערן אין האַנד זענען זיי אַריין אין שטוב, וואו אַרום אַ טיש מיט פלעשער בראַנפען און פליישען, זענען געזעסען: זשעלינסקי מיט זיינע נאָהענטע. ס׳האָט זיך געהערט אַ געשריי פון זשעלינסקי׳ס אַ שותף:

„היט דיך — היגט געהען!"

זשעלינסקי האָט דער ערשטער אָנגעהויבען שיסען. די אַגענטען האָבען געענטפערט מיט נאָך אַ שטאַרקערע שיסעריי. באַלד איז אָנגעקומען דער אָבער-קאָמיסאַר כעלמיצקי שוין מיט מונדירטע פּאָליציאַנטען און נאָך אַ שיסעריי פון 8 מינוט, איז זשעלינסקי געפאַלען אַ טויטער אויפ׳ן אָרט, דורכגעלעכערט פון עטליכע קוילען.

בעת דער שיסעריי זענען אויך פערוואונדעט-געוואָרען: זשעלינסקי׳ס ברודער טאַדעאוש און אַ געוויסער קאַמשינסקי. אין דער וואוינונג האָבען זיך אויך געפונען: קאַזימיעזש פּאַזש און 2 פרויען: ה׳ פּאַלימאַ זשעליוסקאַ, אַ פרוי פון זשעלינסקי׳ס אַן עלטערן ברודער און זשעלינסקי׳ס אַ „קאָכאַנקע" קאַזימיעראַ יעזשינאַ.

אַלע זענען באַלד געשמידט-געוואָרען אין קייטען און אָפּגעפיהרט געוואָרען אין אויספאָרשונגס-אַמט. דערביי האָבען זיך די פרויען אויף דער גאַס געהאַלטען זעהר גראָב און כסדר געזידעלט די פּאָליציי-וואַך. די פערוואונדעטע זענען אָפּגעפיהרט-געוואָרען אין טורמע-שפּיטאָל. דער טויטער זשעלינסקי אַליין איז אָפּגעפיהרט-געוואָרען אין פּראָסעקטאָריום.

„דער בראַנפען האָט איהם אומגעבראַכט".

אין די וואַרשאָווער באַנדיטען-קרייזען האָט דאָס כאַפּען און דער׳הרג׳ענען זייער „פיהרער" זשעלינסקי׳ן, אַרויסגערופען אַ געוואַלטיגער צורודערונג. זיי דערצעהלען, אַז זשעלינסקי האָט שוין פון לאַנג געהאַט בעשלאָסען נישט צו טרינקען קיין בראַנפען, האָבענדיג אַ פאָרגעפיהל, אַז בראַנפען וועט איהם אומברענגען. איז ער טאַקע איצט געפאַלען בעת אַ „הולאַנקע" מיט בראַנפען און נאָך אַן אַנפאַל אויף אַ בראַנפען-סקלאַד..

זיין לעצטער „אַרויסטריט".

זשעלינסקי׳ס לעצטער אַנפאַל איז געווען אויפ׳ן בראַנפען-לאַגער פון סערגיעיעוואַ אויף טאָוואַראָווע 31.

אין משך פון די לעצטע 4 חדשים האָט זשעלינסקי דורך זיינע הענד אומגעבראַכט 11 נפשות. דערונטער 5 פּאָליציאַנטען.

*

זשעלינסקי׳ס פאַמיליע האָט זיך געווענדעט מ׳זאָל זיי אַרויסגעבען דעם טויטען קערפּער. די לויה קומט פאָר דינסטאָג.

צווישען די, וואָס קומען אָנקוקען דעם טויטען זשעלינסקי, האָט די פּאָליציי דערקענט דעם לאַנג-געזוכטען באַנדיט קאַיאַק און איהם אַרעסטירט. אַלע די, וועלכע האָבען געהאָלפען זשעלינסקי׳ן וועלען שטעהען פאַר אַ שטאַנד-געריכט.

אַ גליטשיגער וועג.

דעפּ. ראַזמאַריז וועגען בודזשעט.

דעפּוטאַט ראַזמאַרין, דער פערטרעטער פון יודישען קאָלאָ אין דער בודזשעט-קאָמיסיע פון סיים האָט זיך אַזוי אַרויסגעזאָגט וועגען דעם נייעם בודזשעט: בעת דער גרעסטער פּאָפּולאַריטעט פון גראַבסקי זענען די יודישע דעפּוטאַטען געווען די איינציגע, וואָס האָבען געהאַט די דרייסטקייט אָנצעווייזען אויף דער געפאַהר, וואָס אַ פערגרעסערטער בודזשעט וועט ברענגען פאַר׳ן לאַנד, ספּעציעל אין דער וואַלוטע. מ׳האָט אונז דאָך פערשריגען, זאָגט דעפּ. ראַזמאַרין, אַלס שונאים פון דער מלוכה אָבער אין אַ גאַנץ קורצער צייט האָט זיך אַרויסגעוויזען, אַז מיר זענען לייַדער געווען גערעכט. די נישט גלייכגעוויכט פונ׳ם בודזשעט האָט זיך קודם כל אָפּגערופען אויף דער וואַלוטע און האָט צושטערט דעם צוטרוי צו איהר. ווען באַרטעל האָט זיך געשטעלט בראש פון דער נייער רעגירונג האָט מען געקענט רעכ׳נען, אַז ער וועט דורכזעצן דעם פּרינציפּ פון שפּאַרזאַמקייט. איצט האָט דער קאַבינעט פון מאַרשאַל פּילסודסקי אויסגעאַרבייט אַ בודזשעט.

כ׳ווייס, אַז אין דער רעגירונג זענען דאָ מענשען, וואָס גיבען זיך אָפּ אַ דין וחשבון פון די פאָלגען וואָס ס׳קען האָבען אַ צו גרויסער בודזשעט, זיי זענען אָבער אין אַ מינדערהייט. דער פינאַנץ-מיניסטער טאָר נישט פערגעסען, אַז די [illegible] האָט נישט ערפילט די ערוואַרטונגען, און אַז די קאָניונקטור, וואָס איז געבויט אויף דעם ענגלישען קויהלען-שטרייק איז אַ פאָרבייגעהענדע. די קאַלקולאַציע אויפ׳ן פערמעגענס-שטייער וועט אָפּנאַרען און וועט איינברענגען נישט מעהר ווי 50 60 מיליאָן זל. די מאָנאָפּאָלען וועלען נישט געבען דערוויל קיין פערבעסערטע הכנסות. די שטייער שרויף, וועלכע וועט אויספּרעסען צו שטאַרקע הכנסות וועט אָפּשוואַכען דעם ווירטשאַפטליכען אָרגאַניזם.

די בודזשעט-הוצאות טאָרען אין פּוילען נישט איבערשטייגען קיין 1,500 מיליאָן זל.

אויף אינוועסטיציעס מעג מען בעקומען אַן אויסלענדישע הלואה, אָבער ווען מ׳בעווייזט פאַר דער וועלט אַ צו הויכען בודזשעט רייסט מען אונטער דעם פערטרויען און מ׳פערקלענערט די שאַנסען אויף צו בעקומען אַזאַ הלואה.

דער וועג, אויף וועלכען די איצטיגע רעגירונג האָט זיך געלאָזט, בעשטימענדיג אַזאַ הויכען בודזשעט איז אַ גליטשיגער און אויף דעם וועג קען זיך אויסגליטשען די שטאַרקסטע רעגירונג.

הרינו מביעים בזה את רגשי השתתפותנו החמה לחבר הנשיאות של הועד הציוני העירוני והועד של „קרן-היסוד" בלודז, מר צבי ליטווין למות עליו

אמו ז״ל

בעבודתו המסורה ותבלתי — נלאית לטובת בנין ארצנו ימצא נוחם!

ועד ההסתדרות הציונית בלודז
ועד „קרן-היסוד"
הועדה המאוחדת ל„קרן הקימת לישראל"
המשרד הא״י
ועד הסתדרות הנשים הציוניות.

1784

אנו משתתפים בצערו הגדול של המנהל הראשי של הלשכה הציונית וחבר הנשיאות של הועד הציוני העירוני והועד ל„קרן היסוד" בלודז, מר צבי ליטווין, למות עליו

אמו נ״ע

התאגדות פקידי הלשכה הציונית בלודז.

1785

ד״ר
מ. וואָלפסאָן
17 חסכאַניאַ 17
טעל 28 83
נעהמט אָן פון 5 ביז 7 אין אָווענד
1310

קומט און איבערציינט אייך!

אַלער אַרט ביטעס, פאַראַניעס, רעקורסען, אַפּעלאַציעס אין אַלע געריכטס, פינאַנס-, אַדמיניסטראַטיווע און קאָמונאַלע אינסטאַנציעס ווערען אַמבעסטען, אַמביליגסטען און אַמשנעלסטען ערלעדיגט אין ביוראָ

„פּאַלאַניאַ" אַלעיאַ 1 מאַי 7.

ווִכטיגע בעמערקונג: טעגליך פון 5 ביז 7 ווערען פרייאַ עצות און אָנווייזונגען אין אַלע שטייער-אַנגעלעגענהייטען דורך ה׳ לעאָן שוויצער איבערזעצונגען: האַנדעלס און פּריוואַט-קאָרעספּאָנדענץ, קאָנטראַקטען. פּראָטעסטירטע וועקסלען ווערען אָנגענומען אויפצומאָנען מיט אייגענע קאָסטען. מיטגלידער פון פּראָפעסיאָנעלע פעראיינען צאָהלען 25% ביליגער.

היילפּעדאַגאָגישע קורסען
פאַר שוואַכבעגעהיגטע און שווערערציהבאַרע קינדער. שפּראַכשטערונגען

Dr. med. A. SZMIRGELD
נערווען-אַרצט.
CEGIELNIANA 6.
1197
אַנשרייבען קען מען זיך יעדען טאָג פון 6 ביז 7 אָוונט.

Dr. med. W. EYCHNER
פרויען-קראַנקהייטען און אַקושעריע
זגערזשער 38, טעל. 34-72
נעהמט אָן אין דער לעטשניצע פעטריקאָווער 294 פון 12 ביז 2 מיטאָג, אין דריים פון 6–8 אָוונט. זונטאָג—פון 11 ביז 12 מיטאָג.

דאַנטיסט און צאָהנטעכניק
י. ביטענסקי
5 קאָנסטאַנטינער 5
נעהמט אָן אַלע טאָג פון 9 פריה ביז 8 אָוונט.
פּרייזען ביליגע! בערעכטיגונג אָהן געצאָהלט

ד״ר י. שעפּס
געבורטסהעלפער און פרויען-אַרצט
איבערגעצויגען אויף **ווסכאָדניאַ 36**
שפּרעכשטונדען פון $4^1/_2$ ביז 7 אָוונט.
1282

ד״ר מעד. מ. ראָזענהויז-כּאַץ
קינדער-קראַנקהייטען
22 קאָנסטאַנטינער 22
נעהמט אָן פון 21 ביז 3 נאַכט. און פון 7 ביז 8 אָוונט. 275

Dr. med. H. GUTSZTADT
ספּעציאַליסט פאַר אַקושער- און פרויען-קראַנקהייטען
62 Zachodnia 62
(Cegielninaa 23) Tel. 29-52
נעמט אָן פון 10 ביז 12 און פון 4 ביז 6 אָווענד. אין לעטשניצע „סאַניטאַס" צעגעלניאַנאַ 29 פון 6 ביז 8 אָווענד.

Dr. med. Ludwik Rapeport
Pr. Narutowicza 25 (Dzielna)
Telefon 44-10 1000
ספּעציאַליסט פאַר נירען, בלאָזען און האַרן-קראַנקהייטען.
נעמט אָן פון 1 ביז 2 און פון 4 ביז 7 אָווענד.

לאדז. 18 אקטאבער 1926

„נייער פאלקסבלאט"

לאדז. 18. אקטאבער 1926

דער שעיר לעזאזל פאר דער אינטערנאצ. מאכט.

מיט די אנטיסעמיטישע שטימונגען אין רוסלאנד איז, ווייזט אויס, דאך נישט אזוי כשר, ווי עס וואלט זיך געוואלט מיינען.

לכתחילה האבען די אפטע איבער־חזר׳ונגען לעצטענס, וועגען א דראהענדער געפאהר פאר יודען, זיך אויסגעוויזען, ווי אלע טענדענציעזע ידיעות, וואס דערגרייכען צו אונז פון „יענער וועלט" פאר איבערגעטריבענע, בכיון׳דיגע און אפילו אויסגעטראכטע.

אז די דאזיגע פראגע איז אבער אקטועל, און האט בעקומען א ברענענדע שארפקייט – וועגען דעם זאגט עדות דער ארטיקעל פון בילדונגס־ און קונסט־קאמיסאר לונאטשארסקי, וואס בעהאנדעלט די סבות און רעזולטאטען פון יודען־פיינדשאפט, און די מיטלען, ווי אזוי די דאזיגע שנאה אויסצוראטען – אין דעם מאסקווער יודישען „עמעס".

מען קאן מעהר אדער ווייניגער מסכים זיין מיט דעם מחבר פון דעם ארטיקעל, ווען ער זאגט, אז — „אין אלע צייטען און אין אלע לענדער איז דער אנטיסעמיטיזם פערשפרייט צוליב צוויי טעמים: ערשטענס זענען די יודען מעהר און מעהר אינטעלעקטועל ענטוויקעלט ווי די ארומיגע פעלקער. דאס פעראורזאכט א מורא פאר יודישער קאנקורענץ, וועלכע ווערט פערוואנדעלט אין א שנאה צו די יודען מצד די גוישע מיטעל־קלאסען און אינטעליגענץ. דער צווייטער טעם איז, אז אומעטום זענען די יודען א שעיר־לעזאזל פאר דער מאכט וועלכע נוצט זיי אויס, כדי צו פערפיהרען דאס פאלק פון די אמת׳ע אורזאכען פון זייער שלעכטער עקאנאמישער לאגע, דורך א העצע קעגען יודען".

צודאי ווערען דורך די דאזיגע בעהויפטונגען נישט געמאכט קיין שום ענטדעקונגען, און נישט איבערראשענד איז אויך די ווענדונג פון לונאטשארסקי׳ן דורכ׳ן „עמעס" (?) צו אלע פראגרעסיווע מענשען, אינטעליגענץ און ארבייטער צו קעמפען געגען דעם אנטיסעמיטיזם, חנם –

וועגען דעם קאמפערישען אנטיסעמיטיזם האט זיך גראד גענומען דאס ווארט דער בילדונגס־ און קונסט־קאמיסאר, און דערצו נאך אין יודישען „עמעס", וואס דאס אליין בעווייזט דאך, אז נישט דער רעפערענט איז דער ריכטיגער, און נישט די אוידיטאריע איז די אנגעשפראכענע...

אבער אויך דאס קאן מען מוחל זיין ארויסגעהענדיג פון דעם שטאנדפונקט, אז דער קראנקער מעג אמאל וויסען וואס פאר א חולאת עס דראהט איהם.

היינט, וואס־זשע וועט די איצטיגע סאוויעטישע מאכט טון, כדי אפצוווענדען די דאזיגע פלאג.

מ.

מיר מוזען ווערען אייראפעער.

אויף א באנקעט לכבוד דעם פאן־אייראפעאישען קאנגרעס.

(א בריף פון וויען).

דער ווינער שטאט־פרעזידענט דער סאציאל־דעמאקראט זייץ האט איינגעארדענט א גלעזעל טיי פאר די אנטיילנעהמער פונ׳ם פאן־אייראפעאישען קאנגרעס.

דער סטיל־זאל פון דעם שטעטישען ראטהויז, דעם נישט איבערגעשטיגענעם וואונדער פון דער גאטיק איז אויסגעשטעלט מיט א הונדערט פיין־סערווירטע טישען, דער רויש פון די הונדערטער שטימען איבערשטייגט דער ארקעסטער, וואס שפילט שטרויס־וואלצען. מיניסטארען, עקס־מיניסטארען, קאנדידאטען אויף מיניסטארען, אויפגעהענדע און אונטערגעגאנגענע שטערענס פונ׳ם פאליטישען הימעל, געזאנדטע, דעפוטאטען, זשורנאליסטען, ארטיסטען, פיל דאמען, היגע און אנגעקומענע, זייד, סאמעט, אמת׳ע און פאלשע ברילאנטען.

פרוי זייץ, א געוועזענע ארבייטערין, האלט זיך פיין אין איהר ראל פון דער בעל־הבית׳טע. זי שטעהט ביים איינגאנג און מיט א ליבען שמייכעל נעהמט זי אויף די געסט, די מיניסטארען און געזאנדטע, וואס קושען איהר גאלאנט די האנד.

דאס גלעזעל טיי איז אויסגעוואקסען אין א גאנצען אוונד־ברויט און... אהן רעדעס.

פאר׳ן הויפט־טיש, ביי א נישט־דעקארירט מיט פאלמען, אויף דעם זעלבען ארט וואו מיט יאהרען צוריק זענען געזעסען פראנץ יאזעף, ווילהעלם דער צווייטער און נאך א באלקאנישער געקרוינטער, האבען זיך איצט פערזאמעלט אלע קאלירען פונ׳ם פאליטישען רעגענבויגען: לעבען דעם רויטען זייץ זיצט זייפעל; דער סאציאל־דעמאקראט לעבע שמועסט זיך פריינדליך מיט׳ן געוועזענעם בייערישען מיניסטער־פרעזידענט, א בעקאנטען רעאקציאנער גראף לערכענפעלד; דער גראף קודענהאווע שמייכעלט אויף רעכטס און אויף לינקס אין ווערטליכען און סימבאלישען זין פונ׳ם ווארט. זייץ איז אזוי ליבענסווירדיג צו זייפעלן, וועלכען ער האט אין פארלאמענט ערשט מיט א פאר טעג פריהער געמאכט מיט דער בלאטע צו גלייך... דאס איז די „העכערע פאליטיק".

אז מ׳האט דערלאנגט די לאדיס, האט זיך דער עולם אזוי ווי אנגעהויבען שפילען אין „קאמער־קאמער־הויז." מ׳געהט איבער פון איין טיש צום אנדערען, מ׳טוישט זיך מיט די ערטער. מיר געלינגט אוועקצונעהמען אין א בעשיידענעם ווינקעל דעם פארזיצער פון דייטשען רייכסטאג דעם ס. ד. לעבע, מיט וועלכען כ׳קען זיך שוין פון לאנג.

אויף איהר מיט אן אינטערוויו?! איהר ווייסט, פאר די פאר טעג האבען זיך צו מיר געווענדעט אפשר 25 מענשען. אט האב איך זיי אלעמען פערשריבען.

– פערשרייבט מיך אלס זעקס־און־צוואנציגסטען און הויבט אן פון סוף, שלאג איך איהם פאר.

אונבארמהנות׳דיג זעהט איהר, רעדט ער ווייטער גוטמוטיג, כ׳בין דאך א קראנקער מענש; כ׳האב ערשט אדורכגעמאכט דעם היילונגס־קורס אין ווירטעמבערגער מארגענטהיים... כ׳לייד אויף די נירען.

איהר וואלט געקענט זיין א גלענצענדע רעקלאמע פאר׳ן דאזיגען קוראָרט.

און ווירקליך, ווי ער בעמיהט זיך נישט צו מאכען א טרויעריג געזיכט, קומט עס ביי איהם נישט ארויס. א געזונדער, לעבענסלוסטיגער פערליבט אין לעבען און אין א מינוט ארום פערגעסט לעבע אן זיינע קראנקע נירען און אן די 25 זשורנאליסטען, וואס לויערן אויף איהם און הויבט אן צו רעדען אזוי, אז מיר קומט גאר נישט אויס צו שטעלען איהם קיין פראגען.

פאן־אייראפע, זאגט ער, האט א זעהר רעאלען באדען, א פיל מעהר רעאלען, ווי די פעלקער־ליגע. פאר כינא אדער באליוויען זענען זעהר נישט אינטערעסאנט אונזערע אייראפעאישע ענינים און דאך קומט זיי אויס זיך צו בעשעפטיגען מיט אונזערע נארישקייטען.

הייסט עס, איהר מיינט, אז די פעלקער־ליגע האט נישט...

– ס׳הויבט זיך גאר נישט אן! איך זאג גאר, אז היינט צו טאג שמעקט יעדער פרוב צו פעראייניגען אלע פינף־וועלט־טיילען מיט א ביסעל פאליטישער דאנקיכאטסטווע. צו פערשידענארטיג זענען די אינטערעסען, טענדענצען, ענטוויקלונג, ראסען־אייגענשאפטען. די פעלקער־ליגע דארף פערשמעלערען איהרע אויפגאבען. אנשטאט אן אלוועלטליכען פערבאנד, דארף זי זיך בעמיהען צו פעראייניגען בעזונדערע קאנטינענטען. פאן־אייראפע, פאן־אמעריקא, פאן־אזיען, פאן־אויסטראליען דאס זענען די עטאפען, וואס פיהרען צו דער פעלקער־ברידערשאפט. ביז איצט זענען מיר געווען פאטריאטען פון אונזער פאטערלאנד, און איצט אהן שום איבערגאנג וויל מען פון אונז מאכען וועלט־פאטריאטען. עס לאזט זיך נישט. אויב מיר וועלען ווערען פאטריאטען פון אייראפע, וועט עס שוין זיין א גרויסער שריט פאראויס. און דאס וועט אויך געשעהען.

ערשט מיט א 50 יאהר צוריק זענען מיר, דייטשען געווען זאקסען, בייערער, ווירטעמבערגער, היינט איז אונזער וועלט־אנשויאונג געווארען ברייטער – מיר זענען געווארען דייטשען, מיט דער צייט וועלען מיר ווערען אייראפעער. מעהר קען מען דערוויל פון אונז נישט פאדערן. אין דעם טאג, ווען 250 מיליאן מענשען, וואס וואוינען אין אייראפע וועלען ווערען אייראפעער...

ענטשולדיגט, אין אייראפע וואוינט אנ׳ערך 350 מיליאן.

מיט רוסלאנד, יא. אדער רוסלאנד קען דערוויל נישט פעררעכענט ווערען. צום בעדויערן, זי האט איהרע ספעציעלע אינטערעסען אין אזיען, און פון דער זייט וועט די פאן־אייראפעאישע בעוועגונג אנטרעפען אויף א געוויסען ווידערשטאנד ווייניגסטענס – אין אנהויב...

מיט אמאל האט ער דערזעהן הינטער זיך נאך אייניגע פון די 25. כ׳האב געמוזט אפטרעטען און איבערלאזען דעם דייטשען רייכסטאג־פארזיצער פאר די איבריגע 25.

נ. ט–ן.

„בערלין, די סימפאניע פון א גרויסשטאט"

אנשטאט „געמאכטע" סצענעס, וועט דער פילם אויפנעמען דאס ווירקליכע לעבען.

דער טאלאנטפולער רעזשיסער קארל פרייד שטאמט פון א פאטריארכאלישער פראגער משפחה, וועלכע האט אויסגעפיהרט פאר דער אופא׳ס פילם פראדוקציע די וועלט בעריהמט געווארענע פילמען „דער לעצטער מאן" (פארטיער פון האטעל אטלאנטיק) און „ווארייטע" און דעם גרויסען וועלט־שלאגער „מעטראפאליס" – ער פיהרט אויף אין איצטיגען מאמענט א זעהר אינטערעסאנטען פילם, מיט וועלכען קארל פרייד וויל דערווייזען דער וועלט, אז דער קינא־אפאראט נויטיגט זיך נישט אויסשליסליך אין ארטיסטען, אז פילמען קען מען שאפען אן ספעציעלע אטעליעס, דעקאראציעס, פארבערייטונגען און „קינא־סטארס".

דער נייער פילם וועט הייסען „בערלין, די סימפאניע פון גרויס־שטאט".

קארל פרייד איז נאר דער רעזשיסער און דער אויספיהרער פון דער אידעע, מיט וועלכער עס טראגט זיך שוין ארום לענגערע יאהרען דער בעקאנטער אין דייטשלאנד קינא־דעקאראטאר און קינסטלער וואלטער רוטמאן.

וואלטער רוטמאן מיינט, אז דער קינא דארף זיך נישט און טאר זיך נישט בענוצען מיט ארטיסטען, ווייל דער קינא־אפאראט נעמט אפ ביי דעם שוישפילער דאס וויכטיגסטע און דאס אינטימסטע אין טעאטער־שאפען – דעם לשון.

דאס רוהיגע און נישט פעראינטערעסירטע אויג פון קינא־אפאראט האט די מעגליכקייט אומגעשטערט און אן קאנטראל פון מענשען צו בעאבאכטען און פערפיקסירען דערשיינונגען, ארויסכאפען און ארויסרייסען גאנצע לעבעדיגע שטיקער פון לעבען און איבערגעבען זיי אויפ׳ן עקראן רעאל און אהן שום צופוצונג.

וואלטער רוטמאן איז א קינסטלער און אלס א קינסטלער האט ער בעגריפען, אז כדי צו פערוואנדלען די קינא־קונסט אין אמת׳ע קונסט, איז קוים כל נויטיג, אז דער אפאראט זאל אויספירען די פונקציע, וועלכע איז אימשטאנד א מעכאניזם צו לייסטען. דער אקטיאר אויף דער סצענע בענוצט זיך מיט׳ן ווארט און מיט דער מימיק, אלס א מיטעל צו פערשטארקען און צום אויסדרוק ברענגען דאס לעבעדיגע ווארט. אומגעקערט איז אבער מיט׳ן קינא. דער איינציגער מיטעל ארויסצוזאגען אלע אינערליכע איבערלעבונגען און געפיהלען פון אקטיאר האט ער די הענד, פיס און מימיק פון געזיכט.

וואלטער רוטמאן האט איינגעזעהן, אז דער קינא־אפעראטאר דארף ארויסגעהן אויפ׳ן גאס מיט׳ן אפאראט אין האנט. אזוי ווי דער קינסטלער נעהמט ארויס אין גאס אויף עטיודען, אויף אויפכאפען די נאטור, אזוי דארף אויך דער קינא־אפעראטאר מיט׳ן אפאראט אין האנד געהן אויפ׳ן גאס, אריינגרייסען זיך אין טיף פון לעבען און אויסכאפען סצענעס נישט געקינצעלטע, אזוי ווי זיי שפילען זיך אפ אין דער ווירקליכקייט.

דער קינא־ארטיסט האט נישט פאר זיך קיין פובליקום בעת׳ן אויספיהרען זיין ראל, דער קאלטער אפאראט און די גלימשיגע פראזשעקטארען קענען בשום אופן נישט בעגייסטערן דעם קינא־ארטיסט, ווייל נאר א פובליקום, נאר די עלעקטרישע פעדים, וואס ציהען זיך פון צושויער־זאל, פון א גרויסען קאלעקטיוו צום שוישפילער, נאר דער לעבעדיגער נשמה־שטראם פון עולם איז מסוגל אויפצוהיצען, אויפברענען דעם אקטיאר.

א דאנק די ארגומענטען איז וואלטער רוטמאן און דער רעזשיסער קארל פרייד געקומען צו דער איבערצייגונג, אז די פראדוצירונג פון פילמען פאדערט א קארדינאלע ענדערונג. און דער ערשטער פרואוו, וואס דארף אייגענטליך פאר ענדיגט ווערען, וואס וועט טראגען דעם נאמען „בערלין, די סימפאניע פון גרויס שטאט" דארף בעווייזען דער וועלט דעם ריכטיגען וועג צום קינא־שאפען. אזוי מיינען די צוויי קינסטלער, וועלכע ארבייטען מיט גרויס התמדה איבער זייער נייעם פילם־ווערק.

יעדען פריהמארגען, מיט׳ן זונען־אויפגאנג, לאזען זיך ארום איבער די גאסען פון בערלין ארום 10 פערמאכטע אויטאמאבילען, וועלכע זענען אזוי געבויט, אז ביי קיינעם אין גאס קענען די דאזיגע אויטאמאבילען נישט ארויסרופען קיין שום חשד. נאר דערפאר אין די אויטאמאבילען איז איינגעארדענט געווארען א ריי געהיימע פענסטערלעך, פון וועלכע עס קוקען ארויס אביעקטיווען פון קינא־אפאראטען, אבער קיינער זעהט זיי נישט. און די מעכאניקער, וואס זיצען אינעווייניג, זעהן דערפאר אלעמען און אלעס.

זיי פאהרען ארום איבער די גאסען, דרינגען אריין אין אלע קווארטאלען און זייער אלץ זעהענדיגע אויג נעמט אויף אינטערעסאנטע מאמענטען, צופעליגע דראמאטישע געשלעגען. זיי האט זיך איינגעגעבען אפילו אויפצוכאפען ביי דעם טייך שפריי א זעלבסט־מערדערין, וועלכע האט נאך לאנגע פערצווייפלונגען און נאך א סצענע פון ביטערען יאמער זיך אריינגעווארפען אין טייך. בעת׳ן אויפנעמען פון דער סצענע איז דער אויטאמאביל צופעליג געשטאנען מיט זיין גאנצען אינערליכען פערסאנאל און האבען קאלטבלוטיג געדרעהט דאס הענטעל פון קינא־אפאראט, נאר ווען די אויפנאמע איז פארטיג געווארען און די אונגליקליכע איז שוין געווען אין וואסער, האבען זיך געווארפען איהר ראטעווען די מעכאניקער פון אויטאמאביל..

מען דארף אבער נישט מיינען, אז דער פילם וועט בעשטעהן פון קורצע צוזאמענגעשטעלטע שטאט סצענעס, וועלכע וועלען נישט פערמאגען קיין איינהייטליכען אינהאלט. די רעזשיסערען האבען אפילו אויסגעארבייט א קלארען סצענאריום, לויט וועלכען די 10 אויטאמאבילען זוכען סצענעס אין שטאט און ארום שטאט, כדי צו געבען דעם פילם א דראמאטישען אינהאלט, וועלכער זאל זיך לויט א געוויסען ארט זיך פערענדיגען.

דער אנהויב פון פילם מאלט זיך אזוי: עס שטעהט אויף די שטאט בערלין און אין קורצע סצענעס בעקומט דער צושויער א בילד, ווי אזוי עס דריקט זיך אויס דער אויפשטיין פון א גרויס־שטאט אין אלע גאסען און קווארטאלען. אין איין סצענע זעהט מען קורפירסטענדאם די פער׳שכור׳טע פארלעך געהען ארויס פון א נאכט־לאקאל, בלייכע און אויסגעמאטערטע, זוכען א וועג צו זיך אהיים... אין א פערווארפענעם געסעל פון בערלין אין דערזעלביגער צייט זעהט מען, ווי א מילך־גויע געהט מיט איהר קאן, ווי עס לויפט דורך א היימלאזע קאץ... אין די קווארטאלען פון די ארבייטער זעהט מען מחנות ארבייטער, וואס געהען צו דער ארבייט, און נאך א ריי אינטערעסאנטע סצענעס, וועלכע זענען מייסטערהאפט אויפגענומען און וועלכע שיידען זיך נישט אפ פון אלע אמעריקאנער טריקען, מיט וועלכע עס צייכענען זיך אויס די אמעריקאנער פילם טעכניק.

אונז איז נישט בעקאנט און עס איז דערוויל א סוד פון פאקס־פילם, וועלכע פערנעמט זיך מיט׳ן פראדוצירען פון דעם פילם דער גאנצער אינהאלט פון דעם אינטערעסאנטען אייגענארטיגען בילד. אבער לויט אלע פערשפרעכונגען און לויט דער דעבאטירונג און אינטערעס, וואס די קינסטלערישע אקציע האט ארויסגערופען אין די ליטערארישע און ארטיסטישע קרייזען אין בערלין קענען מיר גלויבען, אז מיר האבען צו טון מיט אנ׳אויסערגעווענליכער אינטערעסאנטער ערשיינונג, וועלכע וועט ארויסרופען אנ׳איבערקערעניש אין דער גאנצער פילם אינדוסטרי. ווי די רעזשיסארען פערשפרעכען, וועט זיך די אויפנאהמע פון דעם פילם פערענדיגען נאך אין דעם יאהר.

אבא פילי.

Dr. L. LEWITAN

נעהמט אן אין דערהיים פון 5 ביז 7 אוונד צו קליניק־פרייזען.

גדאנסקא 31.

Dr. med. H. LUBICZ

צעגעלניאנא 43, טעל. 41-32.

ספעציאליסט פאר הויט, וועגערישע און מאגען־נערווען־שוואכע קראנקהייטען.

היילונג מיט קווארץ־לאמפען (האר־אויספאל)

נעמט אן פון 8—10 און פון 5—8 אוונט.

Dr. med.

EYCHNER Jakób

Aleja 1-go Maia16, Tel. 11-24

אינערליכע־ און קינדער־קראנקהייטען

נעמט אן פון 6—7, זונטאג פון 3—4

דאס לאדזער לעבען

ניַיער פאָלקסבלאַט
18. אָקטאָבער 1926

18
מאָנטאג
ו
מרחשון תרפ"ז

אָקטאָבער
זון-אויפגאַנג 5.25
זון-אונטערגאַנג 5,28
לענג פון טאָג 13

קאָנטראָל-פערזאַמלונגען.

היינט, מאָנטאג דעם 18-טען אָקטאָבער קומען פאָר די קאָנטראָל-פערזאַמלונגען פון די קאַטעגאָריעס A, C, C1 פון די פערזאָנען, וועלכע האָבען זיך צוליב פערשידענע סיבות נישט געשטעלט צו די קאָנטראָל-פערזאַמלונגען אין 1925.

די קאָנטראָל-פערזאַמלונגען וועלען פאָרקומען לויט'ן פאָלגענדען סדר:

יאָהרגאַנג 1891.

(קאָנסטאַנטינער 81) די, וואָס זייערע נעמען הויבען זיך אָן מיט די אותיות Bl ביז Bz.

מאָרגען דינסטאָג Ł. I. C.

יאָהרגאַנג 1892.

(קאָנסטאַנטינער 81) די, וואָס זייערע נעמען הויבען זיך אָן מיט די אותיות Bi ביז Bz.

מאָרגען — Ł. I. C.

יאָהרגאַנג 1893

(לעשנאָ 9) די, וואָס זייערע נעמען הויבען זיך אָן מיט די אותיות Bl ביז Bz

מאָרגען — I. C.

יאָהרגאַנג 1894.

(קאָנסטאַנטינער 62) די, וואָס זייערע נעמען הויבען זיך אָן מיט די אותיות Bi ביז Bp.

מאָרגען Br ביז Bz.

יאָהרגאַנג 1898.

(סקלאַדאָווע 40) די, וואָס זייערע נעמען הויבען זיך אָן אויף די אותיות Bi ביז Bp.

מאָרגען — Br ביז Bz.

צו די פערזאַמלונגען דאַרף מען זיך מעלדען פונקט 9 אַ זייגער אינדערפריה טיטנעמענדיג מיט זיך דאָס מיליטער-ביכעל מאָביליזאַציאָנס-קאַרטע און אַנדערע מיליטער-דאָקומענטען. די, וועלכע וועלען זיך נישט שטעלען וועלען שטרענג בעשטראָפט ווערען.

קאָנטראָל - אָנגעהעריגע
מוזען זיין פינקטליך.

(ד) די מיליטער-מאַכט ערקלעהרט, אַז צו די פאָרקומענדע קאָנטראָל-פערזאַמלונגען דאַרפען זיך די רעזערוויסטען און מיליטער געהעריגע צושטעלען אין בעטרעפענדען טאָג פינקטליך 9 אַ זייגער אינדערפריה.

די גערופענע צו די קאָנטראָל-פערזאַמלונגען ווערען פערעכענט אַלס מיליטער - פערפליכטעטע, און פאַר נישט צושטעלען זיך אין געהעריגען טאָג און צו דער געהעריגער שעה צו דער קאָנטראָל, קענען זיי דיסציפלינאַר בעשטראָפט ווערען.

דער פאָרזיצענדער אָפיציר קען, צוליב דעם, באַלד הייסען אַרעסטירען אויף 3 טאָג די נישט פינקטליכע קאָנטראָל-אָנגעהעריגע.

בעשטראָפט
וועלען ווערען די וואס מעלדען זיך נישט צו די קאָנטראָל-קאָמיסיע.

(ב) נישט קוקענדיג דערויף, וואָס עס זענען פעראָרדענט געוואָרען איבעראַל די קאָנטראָל-פערזאַמלונגען, שטעלען זיך צו די קאָנטראָל-קאָמיסיעס נישט זעהר פיל פערזאָנען. די פערזאָנען, וועלכע האָבען זיך בעצייטענס נישט צוגעשטעלט צו די קאָנטראָל-קאָמיסיעס וועלען אַדמיניסטראַטיוו בעשטראָפט ווערען.

נעכטיגע זיצונג פון דער קהלה-פערוואַלטונג.
קהלה נעהמט - איבער דאָס משוגעים - הויז. - מ'חעט מעגען שעכטען זונטאָג ביינאַכט.

די נעכטיגע זיצונג פון דער קהלה-פערוואַלטונג האָט געעפענט דאָזאָר בערגער. נאָכדעם ווי עס ווערט דורכגעלעזט דער פראָטאָקאָל מאַכט דאָזאָר מינצבערג אַ אָנפראַגע, פאַרוואָס די קהלה - פערוואַלטונג פיהרט נישט אויס דעם פונקט פון רעגולאַמין, וועלכער לויטעט, אַז אויב א מיטגליד פון דער פערוואַלטונג קומט נישט דריי מאָל אויף אַ זיצונג, דאַרף ער אויסגעשלאָסען ווערען.

די דאָזיגע אָנפראַגע איז גענומען געוואָרען אין אַכט און עס איז בעשלאָסען געוואָרען, פון איצט אָן דעם דאָזיגען פונקט אויסצופיהרען.

ביי די קאָמוניקאַטען איז דורכגעלייענט געוואָרען אַ בריף פון דער פערוואַלטונג פון משוגעים - הויז אויף ווע סאָלאַ-גאַס, וועלכע פראָטעסטירט געגען דעם בעשלוס פון דער פאָריגער קהלה-זיצונג און פאָדערט אויסצוצאָהלען די סובסידיע לויט'ן בודזשעט.

דאָזאָר ווייצמאַן איז דערפאַר, אַז די קהלה זאָל איבערנעהמען דאָס משוגעים-הויז.

דאָזאָר קאַראָ איז געגען דעם, און פערלאַנגט, אַז די קהלה זאָל אוועקנעהמען די הענד פון משוגעים-הויז, וואָס קען צוליב דער קהלה אונטערגעהן:

אויך דעם. מינצבערג איז דערפאַר, אַז די קהלה זאָל זיך נישט אַרומרייסען מיט דער פערוואַלטונג פון משוגעים הויז און קומען צו אַ קאָמפּראָמיס.

דאָזאָר בערגער איז מסכים מיט'ן דאָזאָר ווייצמאַן און ס'ווערט בעשלאָסען איבערצונעהמען דאָס משוגעים-הויז.

ס'ווערט אויך געמעלדעט וועגען אַ בריף פון דער לאָוויטשער קהלה, וועלכע לענט פאָר, אַז די לאָדזער קהלה זאָל איבערנעהמען די איניציאַטיוו ביים צונויפרופען אַ צוזאַמענגפאָהר פון אַלע קהלות און שאַפען אַ קהלות פערבאַנד. דער בריף איז איבערגעשיקט געוואָרען קיין וואַרשא.

די שלומי-אמוני-ישראל האָט זיך געווענדעט מיט אַ פאָרשלאָג וועגען שאַפען אַ כשר'ע קיך פאַר זעלנער. דאָזאָר ווייצמאַן האַלט דאָס פאַר אַ פוסטע דעמאָנסטראַציע פון דער אַגודה; דאָזאָר זעלמאַנאָוויטש איז געגען דער קיך פאַר זעלנער און פערלאַנגט, אַז די קהלה זאָל בעסער זאָרגען פאַר דער אָרימע בעפעלקערונג אויף ווינטער. ס'ווערט בעשלאָסען יאָ צו שאַפען אַ כשר'ע קיך פאַר זעלנער.

אין מיטען דער זיצונג קומט אַריין אַ דעלעגאַציע פון די קצבים, וועלכע פראָטעסטירען געגען דעם פערבאָט פון ראַבינאַט צו שעכטען זונטאָג ביינאַכט.

די דעלעגאַציע האַלט, אַז דאָס, וואָס דער ראַבינאַט הייסט שעכטען פרייטאָג און דאָס פלייש זאָל ליגען ביז מאָנטאָג איז נישט געזונד און צוליב פערשידענע סיבות ליגט דאָס אין אינטערעס פון די הורטאָווניקעס, ווען דער ראַבינאַט שטיצט.

אויך דאָזאָר ווייצמאַן האַלט, אַז די פלייש-הורטאָווניקעס און דער ראַבינאַט האָבען געמיינזאַמע אינטערעסען.

דאָזאַר האָפמאַן איז געגען פערבאָט צו שעכטען זונטאָג ביינאַכט און ווייזט אָן אויף דער שעדליכקייט, וואָס דאָס פלייש ליגט 4 טאָג, ער פאָדערט, די קהלה-פערוואַלטונג זאָל רעוווידירען דעם בעשלוס פון ראַבינאַט.

נאָך אַ בעראַטונג צווישען ראַבינאַט, קהלה-פערוואַלטונג און פאָרשטעהער פון די קצבים ווערט בעשלאָסען, אַז מ'מעג יאָ שעכטען זונטאָג ביינאַכט און דער פריהערדיגער פערבאָט ווערט צוריקגעצויגען.

דערמיט איז די זיצונג געשלאָסען געוואָרען.

די יודישע שולען מוזען סובסידירט ווערען!
ווער דען אַנדערש, אז נישט די יודישע קהלה דאַרף עס קודם פערשטעהן?

אַ דעלעגאַציע פון עלטערען-קאָמיטעט פון די 700 קינדער, וועלכע לערנען זיך אין די שולעס מיט דער יודישער אונטעריכט - שפראַך (באָראָכאָוו - שולע, מעדעם - שולע און די יודישע קינדער-היימען) האָט זיך נעכטען געווענדעט צו דער קהלה - פערוואַלטונג וועגען א סובסידיע פאַר די שולען.

דער פאָרזיצער פון דער קהלה האָט אויפגענומען די דעלעגאַציע און ערקלערט, אַז די פראַגע וועט בעהאַנדעלט ווערען אויף דער פערוואַלטונגס-זיצונג און פאָרגעלעגט צוצושטעלען וועגען דער פראַגע אַנ'אויספירליכען מעמאָריאַל.

די דעלעגאַציע האָט ביים אוועקגעהן אונטערגעשטראָכען, אַז די עלטערען וועלען נישט לאָזען בע'עולה'ן די שולען, וואו זייערע קינדער בעקומען זייער ערציהונג, און גופא פאָדערן, אַז אין קהלה-בודזשעט זאָל אוועקגעשטעלט ווערען אַ פעסטע סובסידיע פאַר די דאָזיגע שולען.

נויט און לייד און - אַ שטיקעל קאַלבאַס
דאס גערייכט נעהמט אין בעטראַכט די אומשטענדען.

פאַר'ן פרידענס - געריכט איז עהערנעכטען געשטאַנען דער אַרבייטסלאָזער יאַן פ., וועלכער איז אַרעסטירט געוואָרען, בעת ער האָט ג'וואָלט גנב'ענען אין אַ געוועלב אַ שטיקעל קאַלבאַסע.

דער בעשולדיגטער ערקלערט, אַז ער איז אין דער צייט שיער געשטאָרבען פאַר הונגער און דאָס שטיקעל קאַלבאַסע האָט ער גע'גנב'עט אויס נויט.

ער דערצעהלט קורץ זיין לעבענס-געשיכטע, און פאַר די אויגען פון די ריכטער ענטוויקעלט זיך אַ בילד פול מיט נויט און ליידען, וועלכע דער בעשולדיגטער האָט איבערגעלעבט אין די לעצטע פאַר יאָהר פון אַרבייטסלאָזיגקייט.

אין 1921 איז ער געקומען פון דאָרף און באַלד בעקומען אַרבייט אין לאָדז. צו דער צייט האָט ער זיך געטראָפען מיט אַ מערעל פון זיין דאָרף, פערליבט זיך אין איהר און חתונה געהאַט און אַ יאָהר אַרום האָט איהם די פרוי געבוירען אַ קינד.

אין 1924 האָט ער פערלוירען זיין פּאָסטען, און דאָ הויבען זיך אָן זיינע מאַטערנישען. ער האָט געזוכט אַרבייט און נישט געפונען.

די פרוי מיט'ן קינד האָט ער בעשלאָסען אָפּצושיקען אין דאָרף אַריין, דאָרט וועט מען אויף זיי רחמנות האָבען און נישט לאָזען שטאַרבען פון הונגער. אַליין איז ער געבליבען דאָ — אפשר וועט ער ענדליך געפונען אַרבייט.

קיין אַרבייט האָט ער נישט געפונען פערקויפט פון זיך אַלעס וואָס ער האָט געהאַט און דער אומ'ברחמנות'דיגער הונגער האָט איהם פערפאָלגט ביז ער האָט נישט אויסגעהאַלטען אַריין אין אַ וואַרשט - געוועלב און גע'גנב'עט אַ שטיקעל קאַלבאַס דאָס ערשטע מאָל..

דאָס געריכט האָט פער'משפט דעם בעשולדיגטען צו אַ חודש אַרעסט. נעהמענדיג אָבער אין אַכט, אַז דער בעשולדיגטער איז נאָך קיין מאָל נישט געווען בעשטראָפט איז די אויספיהרונג פון דעם משפט אָפּגעלעגט געוואָרען אויף 3 יאָהר.

קליינע פאַבריקאַנטען אָרגאַניזירען זיך
די נעכטיגע פערזאַמלונג אין צענטראַלען סוחרים - פעראיין.

נעכטען איז אין צענטראַלען סוחרים און פאַבריקאַנטען-פערבאַנד (פעטריקאָווער 10) פאָרגעקומען אַ פערזאַמלונג פון די קליינע און מיטעלע פאַבריקאַנטען. אויף דער טאָג-אָרדנונג איז געשטאַנען די פראַגע וועגען שטייערען, רעקורסען, קרעדיט, וועגען דעם איבערטריבענעם פרנסה-שטייער, וועגען „ריטשאַלט" פאַר די אינדוסטריעלער פון 6, 7 און 8 קאַטעגאָריעס און וועגען דער צאָל פראַגע.

צו דער פערזאַמלונג זענען געקומען אַ פאַר הונדערט פאַבריקאַנטען. די פערזאַמלונג האָט געעפענט דער וויצע-פאָרזיצער פון סוחרים-פערבאַנד ה' פרעהליך. אין אַ לענגערער רעדע האָט ער אָנגעוויזען אויף דעם נישט נאָרמאַלען צושטאַנד, וואָס עס מערקט זיך ביי די קליינע פאַבריקאַנטען, אַז זיי זענען איבגאַנצען נישט אָרגאַניזירט און לייַדען נאַטירליך דערפון. ער האָט גערופען זיך צו אָרגאַניזירען אַלס אַ סעקציע ביים צענטראַלען פאַבריקאַנטען - פערבאַנד. אַרום דער דאָזיגער פראַגע פון אָרגאַניזאַציע און די פונקטען פון טאָג-אָרדנונג האָט זיך ענטוויקעלט אַ לעבהאַפטע און אינטערעסאַנטער וכוח אין וועלכען ס'האָבען אַנטייל - גענומען די ה"ה ר. האָפמאַן, עפשטיין, גאַסטפריינד, פרעזעס שיק, זשורקאָווסקי, אינזש. פראַשקער א. אנד.

אייניגע רעדנער האָבען אָנגעוויזען, אַז די סטאָוקעס אין דער עלעקטראָווניע זענען צו הויכע און האָבען פערלאַנגט צו שיקען אַ דעלעגאַציע אין עלעקטראָווניע, וועלכע זאָל אויפמערקזאַם-מאַכען דערויף און פערלאַנגען איינפיהרען אַ „ריטשאַלט". איינער פון די אָנוועזענדע האָט ערקלערט, אַז אויף אַנ'אינדיווידועלער ביטע האָט די עלעקטראָווניע איינגעפיהרט ביי איהם אַ ריטשאַלט - אָפּצאָהל און ער האָט זיך איינגעשפּאָרט אין פערלויף פון 3 חדשים 6 טויזענד זלאָטעס. דאָס דאָזיגע סיסטעם איז אָבער א שטעקען מיט צוויי עקען. דעם ריטשאַלט - אָפּצאָהל דאַרף מען צאָהלען אויך ווען מ'אַרבייט נישט.

צום סוף איז געוועהלט געוואָרען אַ פערוואַלטונג אין וועלכער ס'זענען אַריין די ה"ה: אינזש. פראַשקער, גאַסטפריינד, ר. האָפמאַן, בראָמבערג, זשורקאָווסקי, א. ציטרין, מ. כיגרין, י. קינד, ב. קליינמאַן און פייטלאָוויטש. אַלס קאַנדידאַטען — שמושקאָוויטש, ש. לצווי, פריוועס, א. באָרזשעכאָווסקי און ס. שפיץ.

ס'איז אויך אויסגעוועהלט געוואָרען אַ ווערבירונגס-קאָמיסיע פון 10 פערזאָן.

הייזער-שטייער
איז אַראָפּגענומען געוואָרען.

(ב) די לאָדזער הויזבעזיצער האָבען לעצטענס בעקומען צאָהלונגס-אויפאָדערונגען פון מאַגיסטראַט צו בעצאָהלען שטייער פון די הייזער.

די הויזבעזיצער האָבען זיך געווענדעט צום פינאַנץ-אַמט וועגען בעפרייען זיי פון דעם דאָזיגען שטייער.

די דאָזיגע ווענדונג האָט געהאַט ערפאָלג און די הויזבעזיצער זענען פון דעם שטייער בעפרייט געוואָרען.

צוּגאָב
צום מלוכה-שטייער פון הייזער

(—) די לאָדזער וואָיעוואודזשטווע האָט דערהאַלטען אַ צירקולאַר פון פינאַנץ-מיניסטעריום, לויט וועלכען די שטאָט-פערוואַלטונגען האָבען דאָס רעכט צו נעהמען אַ צוגאָב צום מלוכה-שטייער פון הייזער אין דער גרויס פון 25 ביז 30 פראָצענט.

די גרייס פונ'ם צוגאָב קען בעשטימען דער שטאָדט-ראַט גופא.

הכנסה-שטייער.

אַלע, וואָס האָבען בעקומען נאָטיצען אויף הכנסה - שטייער מוזען אין משך פון 30 טעג, פון טאָג אָן, וואָס זיי האָבען דערהאַלטען דעם נאָטיז, איינצאָהלען דעם שטייער. נאָך דעם טערמין קאָן מען אויפהאַלטען נאָך 14 טעג אָהן שטראָף, אָבער אין די דאָזיגע 14 טעג האָבען שוין די פינאַנץ-אַמטען דאָס רעכט צו מאַכען עקזעקוציעס.

די, וואָס האָבען איינגעצאָהלט איין העלפט פון הכנסה - שטייער, דאַרפען איינצאָהלען די צווייטע העלפט.

ניעוויאַראָווסקא
קומט קיין לאָדז.

קומענדיגען דאָנערשטאָג וועט אין פילהאַרמאָניע זאָל פאָרקומען נאָר איין פאָרשטעלונג פון ניעוויאַראָווסקא'ס טעאַטער אין וואַרשאַ.

ס'וועט געשפּילט ווערען די אָפּערעטע „לעדי שיק".

עספעראַנטיסטען-
צוזאַמענפאָהר.

(ד) ווי מיר דערוויסען זיך וועט דעם 30 ד. ח. פאָרקומען אין קראָקע אונטערן פאָרזיץ פון וואָיעוואָדע לודוויג דאַראָווסקי אַנ'אַלפּוילישער צוזאַמענפאָהר פון עספעראַנטיסטען. אויף דעם צוזאַמענפאָהר האָבען די לאָדזער עספעראַנטיסטען אַרויסגעשיקט אַ דעלעגאַציע. דער צוזאַמענפאָהר שטעלט זיך דעם ציל אויסצואַרבייטען אַנ'אַלגעמיינעם פּלאַטפאָרם פון די פּוילישע עספעראַנטיסטען צום צוקונפטיגען וועלט-קאָנגרעס, וועלכער דאַרף פאָרקומען איבעראַיאָהר אין דאַנציג.

שטרייקען ביי די שניידער.!

דער לעצטער שטרייק פון מענער-מאַגאַזין-שניידער - אַרבייטער, וואָס איז געווען זעהר פערביטערט און געדויערט 3 וואָכען איז פערענדיגט געוואָרען. די אַרבייטער הויבען אָן בעקומען 17 און אַ האַלבען פראָצ. לוין-הוספה.

דער שטרייק ביים דאַמען - בעשטעלטען-פאַך קומט נאָך פאָר. די אַרבייטער פאָדערען 30 פראָצ. און 45 פראָצ. לוין-הוספה. איינצעלנע גרעסערע ווערקשטעלען ווענדען זיך אין אַרבייטער-פעראיין און ווילען אונטערשרייבען די פאָדערונגען פון די אַרבייטער. דער שטרייק האָט אַרום גענומען דאָס גאַנצע פאַך.

ביי מענער-בעשטעלט שטרייקען די אַרבייטער פאַר 40 פראָצ. און 50 פראָצ. דער שטרייק האָט אויך אַרום - גענומען אַלע אַרבייטער פון פאַך.

עס נישט אומגעשיילט אויבסט —
טיפוס איז אין שטאָט

די נקמה פון א שוועסטער.

צוליב איהר שוועסטער, וועלכע איז אוועק אויף מיאוס'ע דרכים פערלירט זי איהר חתן. — זי מסר'ט דעריבער די שוועסטער, אז יענע האט זיך בעטייליגט אין דער גנבה ביי סעג. מענדעלזאהן.

ווי אונזערע לעזער געדענקען, איז מיט א געוויסער צייט צוריק פארגעקומען א דרייסטע גנבה אין דער וואוינונג פון סעג. מענדעלסאן. צו דער געשיכטע מיט דער גנבה האט זיך נישט לאנג צוגעשפעפעט אן א־דערע זעהר סענסאציאנעלע מעשה, ווי די לעזער וועלען דאס זעהן פון דעם ווייטערדיגען.

מיט א צייט צוריק זענען פון א קליין פערוואָרפען שטעטל אין ראדאמער קאנט געקומען קיין לאדז זוכען זיך עפיס א בעשעפטיגונג 3 שוועסטער.

אזוי ווי זיי האבען קיין געלד נישט געהאט דערוויל צו לעבען און קיין פאך אויך נישט געקענט, זענען זיי בעצוואונגען געוועזען זיך צו פערדינגען אלס דינסטען אין בעל־הבתיש' הייזער.

די עלטערע 2 שוועסטער זענען צופרידען געוועזען מיט זייער גורל און געזעהן ווי ווייט מעגליך פון די קארגע פערדינסטען נאך אפצושפארען א ביסעל געלד פאר זיך און צו קענען א היים שיקען די עלטערן.

די יונגסטע שוועסטער דאגעגען איז שוין נישט געווען אזוי בעשיידען; זי האט בעזוכט טאנץ־זאלער, פערשידענע זוימעטשארקעס, מאסקאראדעס און בכלל נישט דורכגעלאזט קיין געלעגענהייט זיך צו פערוויילען.

אויף איינער פון אזעלכע פערוויילונגען האט זי זיך בעקענט מיט א בעקאנטען לאדזער „לצב־קינד". דער דאזיגער האניג־מויגעל האט פערשטאנען ווי אזוי צו „נעהמען" דאס נאיווע קליין־שטעטלדיגע מיידעל.

קודם־כל האט ער זי אויסגעקליידעט פון קאפ ביז פיס אין די שעהנסטע מלבושים, ארומגעפיהרט אין די רייכסטע רעסטאראנען און קאבארעטען, מכבד זי געווען מיט די בעסטע שפייזען און געטראנקען און זי בעווארפען מיט די טייערסטע מתנות.

דאס מיידעל האט געמיינט, אז עפיס א מלאך פון הימעל איז זיך אין איהר מדבק אין זי האט טאקע דעם דאזיגען פארשוין אויסערגעוועהנליך ליב בעקומען און געהאט צו איהם אן אומבעגרעניצטען צוטרוי.

איינמאל נאך א מאסקאראדען־באל האט ער איהר פארגעלייגט א ביסעל זיך איבערצופאהרען אויף אן אויטא.

זי האט, פערשטעהט זיך, מסכים געווען און אויף דער דאמאלסדיגער „ווישטשעשקע" האט ער זי טאקע פעריהרט.

נאך דער פאסירונג האט ער איהר פארגעלייגט חתונה צו האבען מיט איהם, נאר מיט א בעדינג, אז זי זאל זיך זעהען צו פערשאפען א נדן.

אלס טאכטער פון אן ארימען שוסטער, וואס האט אהן די טעכטערס שפיצן נישט געקאנט אליין דורכלעבען די וואך, האט פאר איהר נישט געקאנט קיין רייד זיין וועגען א נדן. פון איהר שכירות אלס דינסט איז אויך נישט מעגליך געווען אבצושפארען אזא סומע.

ארויסצולאזען אזא גליק פון דער האנד אין דערצו נאך בלייבען מיט א קינד אויף דער האנד, האט זיך איהר אויך נישט געוואלט איז איהר טאקע איינגעפאלען פאלגענדער פלאן:

אזוי ווי די מאדאם מיט'ן בני־בית פאהרען די נאהענטסטע טעג אויף א חתונה נאך טשענסטאכאוו, ווערט זי זיך בעזארגען מיט א נאכשליסעל צו דער קאסע און פון דארט ארויסליידיגען אלע ווערט־זאכען און מיט איהר געליבטען מאכען פלימה.

געטראכט און געטאן.

די משפחה פון איהר ארבייטסגעבער איז נאך זיכער נישט געווען אויפ'ן וואקזאל, און פרל. ק. האט זיך שוין גענומען זוכען אין דער קאסע און אין אלע ווינקעלאך און מיט'ן גאנצען קלאפערגעצייג אין איין אימפעט זיך געלאזען צו איהר בעשערטען.

מאכט זיך א מעשה, אז די געסט פערשפעטיגען דעם צוג און קומען זיך צוריק אהיים און אויפ'ן וועג טרעפען זיי דאס געטרייע משרת לויפען מיט א פעקעל.

דאס איילעניש פון מיידעל איז זיי פארגעקומען עפעס פערדעכטיג — א גניבה, פאליציי, א פראצעס און 6 חדשים טורמע.

ארויסגעהענדיג פון טורמע, האט זיך דאס מיידעל געפונען אין א שרעקליכע לאגע.

אלס גנב'טע און דערצו נאך מיט א קינד אויף דער האנד, האט זי קיין שטעל נישט מעהר געקאנט בעקומען. איבעריגענס איז זי שוין נאך דעם שטורעמדיגען גרויסשטעטישען לעבען, וואס זי האט אין משך פון א געוויסע צייט מיטגעמאכט, מעהר נישט פעהיג געווען צו א פיזישער ארבייט.

ווי פון אונטער דער ערד ארויס האבען זיך בעוויזען פערשידענע צוהעבער, וועלכע האבען דעם מיידעל געגעבען צו פערשטעהן, אז מען קען אלע איבערלעבענישען דארף זי נאך נישט שארען קיין פאדלאגעס.

די דאזיגע רחמנות־לייט האבען איהר געגעבען געלד זיך צו דינגען א צימער אין האטעל „סאוואי" מיט מתנות און גרעסערע געלד־סומען האבען זיי געוואונען איהר הארץ.

אזוי האט איינציגווייז דאס קליין־שטעטלדיגע מיידעל אנגעהויבען צו זינקען אין ב וויס־שטעטישען אפגרונט — ביז זי איז געווארען א פארמעלע גאסען־פרוי.

די שוועסטער האבען מיט גוטען און בייזען געפרובט צו ווירקען אויף איהר, זי זאל צוריקקעהרען אויפ'ן גלייכען וועג.

עס האט אבער גאר נישט געהאלפען אזוי, אז זיי האבען זיך פון איהר מיאש געווען.

מיט א חודש צוריק האט די מיטעלסטע שוועסטער געזאלט שרייבען תנאים מיט א גאנץ לייטישען יונגענמאן. אלץ איז שוין געווען צוגעגרייט, די געסט האבען זיך שוין געזעהן פערזאמעלט און מען האט נאר געווארט אויפ'ן חתן.

דערוויל האט זיך דעם חתנ'ס מוטער דערוואוסט, אז דער כלה'ס שוועסטער איז א „זונה" און זי האט צו דעם שדוך נישט דערלאזט.

די כלה, דערוויסענדיג זיך, אז דער שדוך איז נישט צושטאנד געקומען צוליב דער אויפפיהרונג פון איהר יונגסטער שוועסטער האט בעשלאסען זיך נוקם צו זיין אן איהר.

געווארווערענדיג פון די צייטונגען, אז ביים סענאטאר מענדעלזאן איז פארגעקומען א גרויסע גנבה, האט זי צוגעשיקט אן אנאנימען בריף צו ה' מענדעלזאן אין וועלכען זי האט איהם מיטגעטיילט אז די יונגערע שוועסטער האט אונטערגעשיקט די גנבים און אויסגעארבייט דעם גאנצען פלאן פון דער גנבה. סענ. ה' מענדעלסאן האט דעם דערהאלטענעם בריף איבערגעגעבען דער פאליציי.

מען האט די פארשוינטע פערשטעהט זיך ארעסטירט. צופעליג איז אבער איהר לייכט געלונגען צו בעווייזען איהר אונשולד אין דער גנבה.

מען האט זי דעריבער בעפרייט און ביים בעפרייען געוויזען איהר דעם בריף, אויפן סמך פון וועלכען מען האט זי ארעסטירט.

זי האט באלד אין דער האנדשריפט דערקענט איהר שוועסטער'ס מלאכה און וועגען דעם תיכף מיטגעטיילט דער מאכט.

איצט זוכט די פאליציי די אויטארען פון בריף, רעכענדיג פון איהר אמשר עפיס צו דערגעהן וועגען דער גנבה.

ארגוס.

פראצעס נעגען די שעפן פון די מעכאנישע באהן־ווארשטאטען.

(אי) אין קרייז־געריכט איז פארגעקומען דער פראצעס געגען די שעפען פון די מעכאנישע באהן ווארשטאטען: אינזש. זאיאנטשקאווסקי און שעף פון דעם דעפא אסטראווסקי, וועלכע ווערען בעשולדיגט, אז זיי האבען אין די באהן־ווארשטאטען מיט די באהן־מכשירים אויסגעפיהרט פריוואטע בעשטעלונגען פון דער פירמע ז. טשעקאנסקי. דערביי האבען די שעפען ביי דער פריוואט־ארבייט אויסגענוצט אויך די ארבייטער פון די באהן־אנגעשטעלטע.

די עדות, די באהן־ארבייטער בעשטעטיגען די בעשולדיגונג געגען דעם דעפא־שעף אסטראווסקי.

דאס געריכט האט פער'משפט אסטראווסקי'ן צו 4 חדשים טורמע און בצאהלען די פערלוסטען, וועלכע עס האבען געליטען די ווארשטאטען לויט'ן פראוויזארישען אויסרעכנונג 315 זלאטעס, אויך צו בעצאהלען די געריכטס־קאסטען. אינזשיניער זאיאנטשקאווסקי איז בעפרייט געווארען.

דאס מיידעל אינ'ם פערשלאסענעם שאסלאר־געוועלב.

א געהיימניספולע מעשה מיט א מיידעל, וואס לאזט זיך פערשליסען.

(—) נעכטען ארום 9 אין אווענד זענען די פערבייגעהער דורך זשעלאזנא 11 אלארמירט געווארען פון א האסטיגען קלאפען אין טיר. וואס האט זיך געהערט פון אינווייניג פונ'ם פרוכטען־געוועלב, וואס געהערט צו די ברידער זלאטאווסקי.

ס'איז אנגעקומען פאליציי און ס האט זיך ארויסגעשטעלט, אז אינ'ם פון דרויסען פערשלאסענעם געוועלב, וואס געפינט זיך אויף זשעלאזנע 11, רוג זאכאדניע, הערט זיך א געשריי פון א מיידעל. זי האט ארויסגעשריגען, אז איינער פון די ברידער זלאטאווסקי האט זי אריינגעזעצט אין געוועלב און פערשלאסען פון דרויסען, אנהענגענדיג א שלאס.

פאליציי האט אנגעהויבען ארומזוכען איינעם פון די ברידער זלאטאווסקי און ענדליך איהם געפאקט ערגעץ אין א צוקערניע ביי בילארד.

מ'האט איהם געבראכט און ער האט אויפגעשלאסען דאס געוועלב. פארוואס ער האט פערשלאסען דאס מיידעל, איז נאך נישט בעוואוסט.

ס'האט זיך נאר ארויסגעוויזען, אז דאס מיידעל הייסט אירקא ק., וואוינט אויף אלטע 1. מאי־גאס. זי איז געווען עלעגאנט געקליידעט אין א פאקס־מאנטעל. ווי מ'גיט איבער, איז זי גוטבעקאנט אין די לאדזער טאנץ־זאלען.

פארוואס זי האט זיך געלאזט פערשליסען אין דעם „שאקאלאד־טעמפעל" און פארוואס זי האט שפעטער בעקלאפט — וועט זיך ערשט אויפקלערען.

פאליציי פיהרט די אויספארשונג.

האנדעלס־אנגעשטעלטע פעראיינע

וועגען דער לעצטער אקציע פון די ארבייטער.

(—) די פראפעסיאנעלע פעראיינען פון די אנגעשטעלטע אין האנדעל און אינדוסטריע האבען פערעפענטליכט אן ערקלערונג, אין וועלכער זיי מאכען בעקאנט אלע אנגעשטעלטע און פאבריק־מייסטערס וועגען אויסגאנג פון דער געמיינזאמער אקציע מיט די טעקסטיל־ארבייטער. אין דער ערקלערונג ווערט אנגעוויזען, אז די אינדוסטריעלער בעמיהען זיך צו צוברעכען דעם איינהייטליכען פראנט. די אינדוסטריעלער טענה'ן אז אויף דער קאנפערענץ ביים וויצע־פרעמיער בארטעל איז גערעדט געווארען וועגען אן הוספה נאר פאר די ארבייטער און נישט פאר די אנגעשטעלטע.

די פעראיינען רופען דעריבער אלע ארבייטער און אנגעשטעלטע צו א שטענדיגער פעראייניגונג און דער זיג וועט זיין א זיכערער. די ערקלערונג איז אונטערגעשריבען דורך פאלגענדע פעראיינען: פראפעסיאנעלער פעראיין פון פוילישע אנגעשטעלטע; פראפ. פעראיין פון האנדעלס און ביורא אנגעשטעלטע (אל. קאשטשושקי 21); פראפ. פעראיין פון פאבריק מייסטערס פון פוילען; הילפס־פעראיין פון קריסטליכע אנגעשטעלטע; פראפ. פעראיין „פראצא"; פעראיין פון מייסטערס אין טעקסטיל־אינדוסטרי פון לאדזער וואיעוואודזטווע.

דער שווארצער סוף פון שווארצ'ן.

ער איז נישט קיין מיניסטער. און זוכט פארטפעלען.

נעכטען האט זיך פון דער מריה אן געדרעהט אויף דער טראמוואי־סטאציע לאדו — אלעקסאנדער א פערדעכטיגער פערשוין, וועלכער האט געהאלטען אין איין אבסערווירען די פרעמדע קעשענעס.

אין א געוויסען מאמענט האט ער אריינגעשטעקט די האנד זיינע אין דער קעשענע פון העלענא זשערסקא און דא איז געקומען זיין מפלה.

פרוי זשערסקא האט דעם גנב געכאפט פאר דער האנד, נאר ער האט זיך פון איהר ארויסגעריסען און אונגעהויבען צו אנטלויפען.

מ'האט אבער דעם גבור באלד געכאפט און דער פערבייגעהענדער עולם האט איהם מכבד געווען מיט שטעקענס און קולאקעס.

דער צושלאגענער גנב איז אפגעפיהרט געווארען אין פאליציי, וואו ער האט זיך אויסלעגיטימירט אלס בנימין שווארץ. ביים גנב האט מען געפונען עטליכע פארטפעלען און בייטעלעך, וועלכע שטאמען זיכער פון גנבות.

שווארץ זיצט שוין אין טורמע.

פ"ווי שאשע ליטווין ז"ל.

נעכטען איז געשטארבען און געבראכט געווארען צו קבורה אין אונזער שטאדט די מוטער פונ'ם אנגעזעהענעם אינדוסטריעלער און בעקאנטען ציוניסטישען עסקן, ה' ה. ב. ליטווין.

די פערשטארבענע פרוי שאשע ליטווין ז"ל האט געוואוינט אין משך פון אסך יאהרען אין ביאליסטאק, וואו זי האט געשמ'ט אלס אנגעזעהענע כלל־טוערין, בעטייליגענדיג זיך אין א גאנצער רייהע פילאנטראפישע אינסטיטוציעס. אויף דעם בית־עלמין האט די פערשטארבענע וואַרם מספיד געווען ה' ש. ז. ראבינאוויטש, וועלכער האט אנגעוויזען אויף די גרויסע פערדינסטען פון פרוי ליטווין ז"ל אין איהר היימאטשטאדט, וואו זי וועט נאך לאנג בלייבען אין זכרון. תנצב"ה.

בענגב'עט

א טאבאק געוועלב.

(—) אין דעם פאפיראסען־געוועלב פון מ. לאנדאוויטש (ציגעל־גאס 33) האבען זיך אין דער נאכט פון פרייטאג אויף שבת אריינבעקומען נישט־ענטדעקטע גנבים און ארויסגעגנב'עט סחורה אין דער ווערט פון 1,500 זלאטעס.

ווי ס'ווייזט זיך ארויס, האבען זיך די גנבים אריינבעקומען פריהער אין דעם שכנות'דיגען לעדיגען געוועלב, און דארט אויסהאקענדיג א וואנד, זענען זיי אריין אין טאבאק־געוועלב.

פאליציי זוכט די גנבים.

עדות

ביי בעקומען בירגערשאפט.

(—) צוליב די אפטע מיספערשטענדנישען ווערט אויפגעקלערט, אז די אלע, וועלכע ווילען אנגעבען ביטעס וועגען בירגערשאפט און זיי האבען נישט די נויטיגע דאקומענטען, קענען בעווייזען זייער מלוכה־אנגעהעריגקייט דורך עדות.

נאך 10 גראשען

פון דעפעשען.

(ר) די דירעקציע פון פאסט־ און טעלעגראף האט ארויסגעגעבען א פערארדנונג, לויט וועלכער עס ווערט פון אלע דעפעשען גענומען ווערען א צוגאב־אפצאהל פון 10 גראשען. פון דעם אפצאהל וועלען נישט בעפרייט ווערען די מאכט און די אמטען.

ווער וויסט?

משה יצחק גרינבערג, 19 יאהר אלט א מענער־שניידער־ארבייטער איז געקומען פון סקארושיסק און האט זיך אפגעשטעלט ביי זיין קוזין משה וואקסבערג אויף בערעק יאסעלעוויטש־גאס 8.

דינסטאג איז ער ארויס פון דער היים, און איז ביז איצט נישט צוריקגעקומען. מ'האט מיטגעטיילט זיין פאטער, אבער ער אויך ווייס נישט, וואו ער געפינט זיך. ווער ס'ווייסט עפעס וועגען דעם פערלוירענעם, ווערט געבעטען מיטצוטיילען ביי וואקסבערג.

ספארט.

„טוריסטען" — „ל. ק. ס."

3:2 (1:1)

„הכוח"־רעפרעזענטאנץ

פון די יודישע מאנשאפטען

0:0

„ווידזעוו" — „ג.ו.מ. ס." 4:1

„ה. ק. ס." — „אוניאן" 3:0

מעלדונגען.

אכטונג, מענער־ און דאמען־בעשטעלטע ארבייטער פון דער פראווינץ.

קומט נישט קיין לאדז. די פאכען מענער־ און דאמען־בעשטעלט שטרייקען.

1789 — די פערוואלטונג.

דעפּ. גרינבוים'ס רעפעראַט אין „קרן היסוד".

דעם פערגאַנגענעם דאָנערשטאָג איז אין לאָקאַל פון דער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע פאָרגעקומען אַ פערזאַמלונג פון ציוניסטישע עסקנים און תורמים פון „קרן-היסוד" מיט דער בעטייליגונג פון דעפּ. יצחק גרינבוים.

נאָכ'ן עפענען פון דער זיצונג דורך דעם פאָרזיצענדען ה' גוטערמאַן האָט דעפּ. גרינבוים אַ קורצע, אינהאַלטסרייכע רעדע, אין וועלכער ער כאַראַקטעריזירט אין אַלגעמיינע שטריכען די לאַגע אין ארץ-ישראל, און ווייזט אָן אויף דער פעדהעלטנישמעסיג גרויסער אַרבייטסלאָזיגקייט, וואָס הערשט הויפּטזעכליך אין תל-אביב, און וואָס איז ענטשטאַנען צוליב דעם קריזיס. דעפּ. גרינבוים רעדט אַרום די אויסזיכטען אויף צו פערקלענערן די אַרבייטסלאָזיגקייט, ווייזט אָן אויף דעם פאַקט, אַז אין די קאָלאָניעס ווערען בעשעפטיגט, וואָס אַ מאָל אַ גרעסערע צאָהל יודישע אַרבייטער און שטעלט זיך בעזונדערס אָב אויף די בעדייטונג פון דער נאָהנטער רעאַליזירונג פון דעם גרויסען רוטענבערגישען עלעקטריפיקאַציע-פּראָיעקט פון ארץ-ישראל, פאַר וועלכען עס איז ענדליך געלונגען צו בעקומען די נויטיגע קאַפּיטאַלען, און וואָס וועט מעגליך מאַכען דאָס בעשעפטיגען אַ גרעסערע צאָהל יודישע אַרבייטער. אָבער צוליב דער נויטווענדיגקייט פון שנעלע הילף אויף צו לינדערן דעם קריזיס און כדי צו שאַפען אַרבייטסמעגליכקייטען אויף באַלד צו בעשעפטיגען די אַרבייטסלאָזע, האָט די לייטונג פון „קרן-היסוד" אין הסכם מיט דער ציוניסטישער עקזעקוטיווע בעשלאָסען — אויסער דעם נאָרמאַלען יעהרליכען שטייער פאַר'ן „קרן-היסוד", צו שאַפען אַן'אויסערגעוועהנליכען פאָנד פון 100 טויזענד פונט, דורך אַן'איינמאַליגע בעשטייערונג פון די ציוניסטען און סימפּאַטיקער פון א"י-אויפבוי אין דער גאַנצער וועלט, בעזונדערס וויכטיג איז די מאָראַלישע בעדייטונג פון דעם פאָנד, וועלכער דאַרף אַדורכבערעכען די מיסשטימונג און אָבהענגיגקייט, וואָס האָט זיך לײדער אַריינגעכאַפּט אין די ציוניסטישע קרייזען... דורך איינענע אָנשטרענגונג דאַרפען די ציוניסטען געבען אַ ביישפּיל און אַ בעווייז, אַז זיי וועלען גרייט אונטערצושטיצען אונזערע פּיאָנערען אין ארץ ישראל, וואָס בויען די יודישע נאַציאָנאַלע היים.

נאָך דער רעדע פון דעפּ. גרינבוים, וועלכע איז אויסגעהערט געוואָרען מיט גרויס אויפמערקזאַמקייט, ערקלערען זיך די אָנוועזענדע בערייט אַליין צו בעשטייערען זיך לטובת דעם דערמאָנטען פאָנד און עס ווערט טאַקע באַלד דעקלאַרירט אַ גרעסערע סומע. עס רעדען נאָך דעפּ. ד"ר ראָזענבלאַט, ה' ליטווין, אַרױ רעזניק ה' גוטערמאַן, סעקרעטאַר ד"ר ברוידע א. א. וועלכע דאַנקען דעפּ. גרינבוים פאַר זיינע האַרציגע ווערטער, ווען די פערזאַמלונג ווערט געשלאָסען.

יורידישע עצות.

אין דער דאָזיגער אָפּטיילונג גיט די רעדאַקציע פון „נייעם פאָלקסבלאַט" אַנטוואָרטען אויף יורידישע אַנפראַגען, וואָס ווערען צוגעשיקט נאָר שריפטליך פון אונזערע לעזער.

> **קופאָן.**
> יורידישע אָפּטיילונג
> פון „נייעם פאָלקסבלאַט"
>
> ביים דערלאַנגען אַן'אַנפראַגע אויף אַ יורידישע עצה דאַרף צוגעלעגט ווערען דער קופאָן סוף דער ראַטע פון טאָג, ווען די אַנפראַגע ווערט אַריינגעגעבען. אויף אַנפראַגען אָהן קופאָן וועט קיין ענטפער ניט געגעבען ווערען.
>
> גילטיג דעם 18. אָקטאָבער 1926.

2254. לעאָן.

אויב איהר האָט זיך אין משך פון דער גאַנצער צייט אויפגעפיהרט אָהן טאַדעל, קאָנט איהר צוריקגעשטעלט ווערען אין אייערע רעכט. ווענדעט זיך מיט אַ בקשה אין פּראָקוראַטור-אַמט ביים קרייז-געריכט.

2255. אַ לעז. פון זגערזשער גאַס.

עס איז טאַקע צו בעדויערן אָבער עס איז פערפאַלען. אויב דער פערברעכער איז נאָך ניט אַלט קיין 10 יאָהר, קאָן מען איהם ניט בעשטראָפען. ביים פאָטער קאָנט איהר מאָהנען אַן'ענטשעדיגונג. מען קאָן אויך קעגען איהם פערפיהרען א פּראָצעס וועגען אָפּנעהמען דאָס רעכט פון אַן'אָפּיעקון.

2256. פ. פון גדאַנסקאַ.

מען קאָן אייך צוציהען צו געריכטליכע פעראַנטוואָרטליכקייט לויטן אַרט. 313 פון שטראָף-קאָדעקס. די שטראָף איז אָפּהענגיג פון דעם אומשטאַנד. וואָס איהר האָט גע'שחט'ן, צי איהר ווערט דאָס ערשטע מאָל בעשטראָפט פאַר אַזאַ פערברעכען, וואו און ווי אַזוי איז געווען איינגעאָרדענט דער אופן פון שחט'ן. עס דראָהט אייך ביז 7 טעג אַרעסט, אָדער אַ געלד-שטראָף.

2257. אַ לעזער פון נומר 40.

עס איז ניט געגוגענד, וואָס איהר ה.ט אַ הערקומענדיג פון וואַרשאַ, איינגעמעלדען אייער מיליטעריש-ביכעל נור אין הויז-בוך אָדער אין פּאָליציי-קאָמיסאַריאַט און ניט אין מאַגיסטראַט. איהר מוזט דעריבער תּכף איינמעלדען אייער מיליטערישען דאָקומענט אין מאַגיסטראַט. פאַר דער פערשפּעטיגונג דראָהט אייך אַ געלד-שטראָף. איהר קאָנט אויך בעשטראָפט ווערען פאַר ניט מיטטיי-

לען דער וואַרשאַווער פּ.ק.או. וועגען אייער איצטיג וואוינאָרט, וואָס שייך דער קאָנטראָל-קאָמיסיע, אויב איהר וועט פריהער ערלעדיגען די דערמאָהנטע פאָרמאַליטעטען, וועט איהר אין לאָדז קאָנען זיך שטעלען.

2258. הענריקאָווסקי.

דער אויסשטעלער קאָן זיך בשום אופן ניט בעפרייען פון צאָהלען די וועקסעל-וואַלוטע צוליב דעם, וואָס דער וועקסעל איז ניט פּראָטעסטירט געוואָרען.

2259. רעשט.

עס מוזען ניט אומבעדינגט זיין אָנוועזענד פרעמדע פערזאָנען אויף דער ליציטאַציע, סיידען איינער פון די מיטאינהאָבער איז נאָך מינדיעהריג, יעדער פון די מיטאינהאָבער האָט אויך דאָס רעכט צו פאָדערן, אַז צו דער ליציטאַציע זאָל גערופען ווערען פרעמדע פערזאָנען.

2260. מ. צ.

אויב אייער זוהן קאָן מיט אָפיציעלע דאָקומענטען בעווייזען, אַז אין מאָמענט ווען פוילען האָט צוריקבעקומען איהר פּאָלישע זעלבסטשטענדיגקייט, האָט ער זיך שוין געפונען אין אויסלאַנד און ער איז דאָרט געווען אין משך פון דער גאַנצער צייט אָהן הפסקה אפילו פון 3 טאָג, דראָהט איהם ניט קיין שטראָף. וואָס שייך דער רעגיסטראַציע ביים קאָנסול איז אויף דעם פערברעכען שוין חל די אַמנעסטיע.

2261. גייראָף.

דער קויפער טאָר ניט לאָזען שטעהן די געקויפטע זאַכען אויפ'ן זעלבען אָרט אָהן בעגרינדעטע מאָטיווען. ווי עס זאָל ניט זיין, מעג דער קאָמאָרניק מאַכען אַ זאיעגנשע אויף די זעלבע זאַך, אויב ער טרעפט זיי דאָרט ווייטער שטעהן, דער פערזאָן, וואָס האָט די זאַכען בעקויפט אויף דער ליציטאַציע מוז זיך ווענדען תּכף אין געריכט וועגען אַ ווילאָנשעניע.

Dr. med

H. Nadel

Piotrkowska 17

אינגערליכע קראַנקהייטע

צוריקגעקעהרט.

קריסטליכע אַרבייטער שטרייקען

ווייל דער יודישער פאַבריקאַנט ווייל אננעהמען זיין שוואָגער אַלס אַרבייטער.

(י) אין דער קראָמפּ-זאָקען-בראַנזשע האָבען זיך יודישע אַרבייטער מעהר ווייניגער איינגעבירגערט. כמעט אַ דריטעל פון אַלע אַרבייטער אין דעם אינדוסטריע צווייג זענען יודען. אין מאַנכע פאַבריקען אַרבייטען יודען מיט קריסטען צוזאַמען און לעבען צווישען זיך בשלום, ניט געקוקט אויף דעם אַלעם האָבען איצט 36 אַרבייטער פון זיידענוואורם'ס פאַבריק, וועלכע געהערען אין גרעסטען טייל צום כאַדעקישען פעראיין, פערשטרייקט, ווייל דער פאַבריקאַנט. ה' זיידענוואורם, האָט געוואָלט צונעהמען אַלס אַרבייטער זיינעם אַ שוואָגער אין דער אָפּטיילונג, ווי עס אַרבייטען בלויז קריסטען.

איינציגע אַרבייטער האָבען זיך געווענדעט צום קלאַסען-פעראיין פון די טעקסטילאַרבעטער ווענען איבערנעמען די פיהרונג פון „שטרייק", האָט דער פעראיין אָפּגעגעבען, אַז זיין אויפגאַבע איז ניט צו קעמפען מיט יודישע אַרבייטער.

דער „שטרייק" דויערט שוין דריי טעג, דער פאַבריקאַנט איז ענטשלאָסען ניט צולאָזען פריהער אין גאַנג די פאַבריק ביז דער יודישער אַרבייטער וועט ווערען צוגעלאָזען צו דער אַרבייט. נעכטען זענען איינציגע אַרבייטער שוין צוגעטרעטען צו דער אַרבייט, ברעכענדיג דעם „שטרייק".

„היימע קוהלען איז בייא אונז אַ מאַכל"

צוליב'ן מאַנגעל אין קוהלען קאָנען זיך די פאַבריקען ניט אָפּשטעלען

(–) דער פערבאַנד פון די לאָדזער אינדוסטריעלער האָט זיך געווענדעט מיט אַ דרינגענדען מעמאָריאַל צום האַנדעל מיניסטעריום וועגען דעם, אַז לעצטענס ווערען צוגעשטעלט קוהלען-זאַפּאַסען אין אַ זעהר-בעגרענעצטער צאָהל.

צוליב דעם, וואָס די פאַבריקען בעקומען ניט גענוג קוהלען, דראָהט אַ געפאַהר, אַז די פאַבריקען וועלען זיך מוזען אָפּשטעלען, עווענטועל — פערקלענערן די צאָהל אַרבייטס-טעג. ס'פרעגט זיך טאַקע, צי דאַרף די גאַנצע פּוילישע קוהלען-אינדוסטריע אַ ביישפּיל נאָר מאַר... ענגלאַנד, וואו די אַרבייטער שטרייקען שוין אַזוי לאַנג?

פערלוירען געגאַנגען אַ 18 יעהריג מיידעל.

(–) פאַריגע וואָך איז קיין לאָדז געקומען דאָס 18 יעהריגע מיידעל רוזשע בערקאָוויטש פון טאָמאַשאָוו.

אין לאָדז איז דאָס מיידעל איינגעשטאַנען ביי איהרע קרובים גרינשטיין אויף ציגעל-גאַס 29.

דאָס מיידעל האָט געזוכט אַ פּאָסטען. זי האָט זיך געוואָלט נעהמען צו וואַשע רע ס'איז אַרבייט, אָבער ס'האָט זיך ניט געשיקט.

אין זי עהרגעכטען אין אָוונד ווידער אַרויס פון שטוב זוכען אַ פּאָסטען און – זיך נאָך ניט אומגעקעהרט.

די קרובים אין לאָדז זענען געוואָרען שטאַרק בעאומרוהיגט. זיי האָבען געמיינט, אַז רוזשע איז צוריקגעפאָהרען קיין טאָמאַשאָוו, אָבער אויף אַ טעלעפאָנישער אָנפראַגע אין טאָמאַשאָוו, האָבען זיי בעקומען אַן'ענטפער, אַז רוזשע איז אין טאָמאַשאָוו נישטאָ.

אַלע זוכונגען אין לאָדז האָבען ניט געגעבען קיין שום רעזולטאַט. רוזשע בערקאָוויטש איז ערגיץ-וואו פערשוואונדען-געוואָרען אויף אַ געהיימנישפולען אופן, אין די כוואַליעס פון גרויסשטאָטישען לעבען.

אפשר האָט ווער געזעהן ערגיץ די 18-יעהריגע רוזשע בערקאָוויטש? זי געהט אָנגעטאָן אין אַ גראַנאַטען מאַנטעל און גראַנאַט היטעל.

Dr. med. I. WAJNBERG

Cegielnian 47 tel. 26-02

אינערליכע קראַנקהייטען, כפעצ. לונגען און האַרץ קראַנקהייטען בעשטראַלונגען מיט קוואַרצליכט בערג-זון.

נעמט אָן פון 3—5 נאָכמיטאָג.

ווי לאַנג האָט אַ פרוי אַ רעכט צו ליבען?

איך האָב ערהאַלטען פון אַ פרוי אַ בריף מיט אַן'אומגעוועהנליכען אינהאַלט. זי איז אַ פרוי וואָס איז פון נאַטור אַ טרוימער און לעבט אין אַ וועלט פון טרוימען. זי בענקט נאָך ליבע, אָבער אַנשטאָט צו זוכען די ליבע אין איהר אייגענעם קרייז, זוכט זי דאָס אין ווייטע וועלטען.

אָט וואָס זי שרייבט:

„איך פרעג אייך, ווי לאַנג האָט א פרוי דאָס רעכט צו ליבען? איך בין זעקס און דרייסיג יאָהר אַלט, איך בין שוין א מוטער פון גרויסע קינדער, און דאָך בין איך נאָך פערליבט און טראָג זיך אַרום מיט טרוימען פון ליבע.

ווען איך בין אַלט געווען 18 יאָהר האָב איך געהאַט א געליבטען. איך האָב אָבער געדאַרפט ענטשיידען צווישען איהם און מיינע עלטערן. ער האָט פון מיר פערלאַנגט, אַז איך זאָל מיט איהם אַוועק אין עק וועלט. איך האָב געהאַט דורכצופיהרען אַ שרעקליכען קאַמף. ווען איך זאָל געווען פערלאָזען מיינע עלטערן וואָלט דאָס זיי אַוועקגעהרג'ט.

האָב איך אויפגעאָפּפערט מיין אייגענעם גליק, מיין ליבע און האָב זיך מיט מיין געליבטען צושיידט אויף שטענדיג. אָבער די ליבע האָב איך ניט געקענט דערשטיקען. זי לעבט נאָך אין מיין האַרצען. און היינט עס זענען שוין אַריבער 18 יאָהר זייט איך האָב זיך מיט מיין ערשטען געליבטען געשיידט לעבט נאָך ביי מיר אין האַרצען די ליבע צו איהם.

איך בין טריי מיין מאַן און איך ליב מיינע קינדער בעסער פון מיין לעבען. אָבער ווען איך בעגעגען זיך מיט אַ געלעהרטען מענשען מוז איך איהם ליבען, אַבוואָהל דער געלעהרטער מענש מערקט גאָר ניט מיינע געפיהלען צו איהם. דאָס איז ווייל מיין ערשטער געליבטער איז אויך געווען אַ געלעהרטער מענש און עס איז געווען אַ פערגעניגען מיט איהם צו ריידען. אַז ער פלעגט ריידען פלעג איך פערגעסען אָן דער גאַנצער וועלט.

איך זיץ אַמאָל אין טעאַטער מיט מיין מאַן און עס דאַכט זיך מיר, אַז איך בין טויזענד מייל ווייט פון איהם, איך קוק אויף די בילדער, וואָס מען ציינט אויפ'ן לייוונט און עס דאַכט זיך מיר, אַז איך שפּיל דאָרט די ראָלע פון דער ליבהאָבערין. ווען מיין מאַן רעדט צו מיר מוז ער מיך אויפוועקען ווי פון אַ טיפען שלאָף, אַ חלום. ווי זיס זענען אַזעלכע פאַנטאַזיעס!

ווען ניט די פאַנטאַזיעס און טרוימען וואָלט איך שוין לאַנג אויף דער וועלט ניט געווען.

יעצט בין איך פערליבט אין אַ מאַן, וועלכען איך האָב קיינמאָל ניט געזעהן. איך וועט געוויס וואונדערען ווי אַזוי מען קען זיך פערליבען אין אַ מענשען, וואָס מען האָט קיינמאָל ניט געזעהן. מיר האָבען זיך בעקענט דורך בריף שרייבען און מיר האָבען אָנגעהויבען צו קאָרעספּאָנדירען איינער מיט'ן אַנדערען. און יעצט, אַז עס געהען אַריבער עטליכע טעג און איך בעקום פון איהם קיין בריף, בין איך אויס מענש, פון זיינע בריף זעה איך, אַז ער דענקט וועגען מיר ניט ווייניגער ווי איך דענק פון איהם.

איך ווייס, אַז דאָס איז אַ האָפנונגסלאָזע ליבע. עס איז פאָרלויפיג אפילו קיין מעגליכקייט, אַז איך זאָל זיך מיט איהם זעהן, אָבער איך בין גליקליך. פאַר מיר איז גענוג צו וויסען, אַז ער געפינט ווייט איז דאָ אַ פערזאָן, וואָס דענקט פון מיר און לעזט יעדען וואָרט, וואָס איך שרייב צו איהם מיט ליבע און בענקשאַפט".

אַ מענשען'ס פאַנטאַזיע איז אָפטמאָל שטאַרקער פון דער ווירקליכקייט

אין איהרע יונגע יאָהרען האָט די שרייבערין פערלוירען איהר געליבטען. זי האָט זיך פון איהם געמוזט אָבטייסען צוליב איהרע עלטערן, וועלכע האָבען איהם ניט געוואָלט, טראָץ דעם, וואָס ער איז געווען אַן'געבילדעטער מענש. וואָס פאַר אַ טעהלער האָבען די עלטערן געזעהן אין איהם? דאָס זאָגט זי ניט, אָבער אין די מייסטע פאַלען ווייסען די עלטערן בעסער פון די קינדער, און אַז איהרע עלטערן זענען געווען דאַגעגען האָט געמוזט זיין אַ גוטע אורזאַכע. ווער ווייס, אויב זי וואָלט געלעבט גליקליך פאַר יענעם ערשטען געליבטען? אַ סך ערשטע ליבעס קיהלען זיך אָב זעהר שנעל. עס איז דער ניטש ערפילטער פערלאַנג, וואָס מאַכט די בענקשאַפט נאָך יענער ליבע גרויס.

עס איז זעהר לייכט אַריינצולאָזען זיך אין פאַנטאַזיעס. עס איז זעהר לייכט זיך צו שאַפען איינבילדונגען און נאָכדעם אַליין גלויבען אין זיי. עס איז דאָ אַ טיפע פּסיכאָלאָגיע אין ליבעס-בריף. די שטענדיגע ערוואַרטונג, דער שטענדיגער אַרויסקוקען אויף דעם בריפטרעגער, דער פערזיגעלטער קאָנווערט וואָס קומט צו אונז אַזוי ווי אַ זיסער סוד,— די זאַכען צורייצען אונזער פאַנטאַזיע, זיי צובלאָזען אַ פונק אין אַ פלאַם פייער וואָס פערניכטעט אונזער רוה, אונזער לעבען.

עס איז גאַנץ מעגליך, אַז ווען די שרייבערין פון דעם בריף וואָלט זיך טרעפען מיט דעם מאַן, מיט וועלכען זי קאָרעספּאָנדירט, וואָלט זי געוואָרען שטאַרק ענטוישט.

אַנשטאָט זיך צו שרעקען, טאָמער וועט אַרויסקומען פון אַן'אומגליק צו ליב אַזעלכע פאַנטאַזיעס, זאָל די פרוי בעסער אַוועקוואַרפען די איבערטריבענע פאַנטאַזיעס, אַנשטאָט צו זוכען ליבע אין ווייטע וועלטען זאָל זי זוכען ליבע דאָ אַרום, אין איהר אייגענעם קרייז. ז האָט קינדער, וועלכע זי ליבט און ווען זי וועט זוכען בעסער צו פערשטעהן איהר מאַן וועט זי איהם אויך בעסער ליב האָבען.

מ. ז-ן.

די גט-מגפה אין אמעריקא.

(א בריף פון ניו-יארק).

אז אין דעם אמעריקאנער פאמיליען-לעבען קומט איצט פאר א גאנצע איבערקערעניש און אז די פונדאמענטען פון די אלטע טראדיציעס און דער אלטער מאראל זענען אונטערגעגראבען דאס איז גאר קיין ספק נישט. צוויי ערשיינונגען בעווייזען דאס צום בעסטען: די גרויסע צאל גט'ען, וואס קומען פאר אין אמעריקא, און די אזוי גערופענע צעלאזענקייט פון דער הייניגער יוגענט.

וועגען ביידע ערשיינונגען הערט מען נישט אויף צו רעדען און שרייבען אין די קירכען און פון די פלאטפארמען דרש'ט מען כסדר וועגען דעם, און די צייטונגען און זשורנאלען זענען פול מיט ארטיקלען, וואס בעהאנדלען דעם ענין. גלחים דרש'ענען אין די קירכען געגען די ערשיינונגען, סתם קאנסערוואטיווען בעווייזען מיט אותות און מופתים, אז אויב דאס וועט ווייטער אויך אזוי אנגעהן, אויב מען וועט נישט זעהן צו טון עפעס, אז די צאהל גט'ען זאל פערקלענערט ווערען און די יוגענט זאל זיך פערנעמען אויף א בעסערען וועג, וועט אונזער גאנצע ציוויליזאציע אונטערגעהן.

אין לעצטען נומער „אטלאנטיק מאנטלי" זענען פערהאן דריי ארטיקלען, וואס בעריהרען, אין תוך, די זעלביגע פראגע. הגם יעדען שרייבער דאכט זיך, אז ער פערנעמט זיך מיט א גאנץ אנדערען פראבלעם.

איינער פון די ארטיקלען איז געשריבען פון בישאף טשארלז פיסק און ער בעהאנדעלט די פראגע פון גט'ען: דער צווייטער איז געשריבען פון א געוויסען לואיס י. דאבלין, און ער בעהאנדעלט די פראגע פון פרויען, וואס קלייבען זיכער אויס א קאריערע איידער צו זיין באלעבאסטעס; אין דעם דריטען ארטיקעל, וואס איז געשריבען פון א געוויסער מערי אגנעס העמילטאן, ווערט גערעדט אין אלגעמיין וועגען דער הייניגער יוגענט.

דער בישאף הויבט אן זיין ארטיקעל מיט דער בעהויפטונג, אז אמעריקא געהט זעהר שנעל אויף'ן וועג צו ווערען א לאנד פון מארמאנען. דאס הייסט מיר הויבען-אן צו סאנקציאנירען פיל-ווייבעריי. אמת, דאס ווערט נישט געטון אזוי אפען, מחמת דאס געזעץ ערלויבט נישט קיין פיל-ווייבעריי, אבער דאס געזעץ ערלויבט בלויז נישט עטליכע ווייבער מיט אמאל, און דער אמעריקאנער געוואוינט זיך צו האבען עטליכע ווייבער איינע נאך דער אנדערער, און דאס זעלביגע מיט די פרויען.

די טענדענץ זעהט דער בישאף אין דער גט-מגפה וואס בושעוועט אין אמעריקא און זעלבסטפערשטענדליך, אז פאר איהם איז דאס זעהר א שלעכטער סימן. ווי ערנסט עס איז די לאגע, נאך זיין מיינונג, בעווייזען די פאלגענדע ציפערען: ביז דעם יאהר 1878 האט מען אין פעראייניגטע שטאטען נישט געהאט קיין שום אינפארמאציע וועגען דער צאהל גט'ען, וואס פלעגען דא פארקומען. אין יענעם יאהר איז אין דער הינזיכט גענומען געווארען דער ערשטער צענזוס, און די אפיציעלע בעריכטען פון דער צענזוס-ביורא האבען בעוויזען, אז אין די צעהן יאהר פאר דעם זענען איבער'ן גאנצען לאנד פארגעקומען נישט מעהר ווי 122,121 גט'ען. אין 1886, דאס הייסט מיט צעהן יאהר שפעטער, האט דאס צענזוס-ביורא בעוויזען, אז אין לויף פון די צעהן יאהר זענען שוין פארגעקומען 206,595 גט'ען; אין די נעכסטע צעהן יאהר איז די צאל גט'ען פערגרעסערט געווארען אויף 352,363; אין די ווייטערדיגע צעהן יאהר האט די צאל שוין דערגרייכט 593,362; און אין דעם צעהנדליג יאהר, וואס האט זיך געענדיגט מיט 1916, האט די צאהל גט'ען אין די פעראייניגטע שטאטען שוין געהאט דערגרייכט קרוב צו א מיליאן, גענויער — 975,728.

די לעצטע צענזוס-בעריכטען ווייזען, אז וואס א יאהר ווערט די לאגע אין דער הינזיכט אלץ ערגער. אזוי, אז אין איין יאהר איז פארגעקומען מיט עלף פראצ. מעהר גט'ען, ווי מיט א יאהר פריהער. אין 1922 איז די צאל גט'ען אויסגעפאלען פראפארציאנעל 136 אויף יעדע פופצעהן נפשות. און אויף יעדע פופצעהן חתונות זענען פארגעקומען צוויי גט'ען [illegible], גענויער, איין גט אויף יעדע 7.6 חתונות. דאס איז דער דורכשניט פאר'ן גאנצען לאנד. אין אנדערע שטאטען איז נאך ערגער. אזוי למשל, קומען פאר אין דעם שטאט נעוואדא צעהן גט'ען אויף יעדע ניין חתונות, אין ארעגאן — צוויי אויף יעדע זעקס, וויאמינג דריי גט'ען אויף יעדע 3 חתונות, מאנטאנא—איין גט אויף יעדע פיער חתונות, אריזאנא — 1 צו 4, אקלאהאמא — 1 צו 4, אהייא — 1 צו 5, נעבראסקא, אינדיאנא און מישיגען — 1 צו 7.5.

לויט דער מיינונג פון בישאף פיסק, זענען אזויפיל גט'ען אן'אומגליק פאר'ן לאנד. זיי גראבען אונטער די איצטיגע פאמיליע, זיי ברענגען אומגליק אויף מיליאנען קינדער, וואס פערלירען איינעם פון זייערע עלטערן, און זיי טוען אן בכלל א געוואלדיגען שאדען דער קריסטליכער מאראל, וואס איז, נאטירליך, פאר איהם, דעם הויכען גייסטליכען, די העכסטע.

ווי בישאף פיסק מיינט, אז מיר האבען דא אזויפיל גט'ען נאר דערפאר וואס עס איז דא, אין מאנכע שטאטען, אזוי לייכט ארויסצוקריגען א גט און נאך מעהר דערפאר, וואס גע'גט'ע פארלירען האבען א געלעגענהייט נאך אמאל חתונה צו האבען, ער מיינט, אז די פונדאמענטען פון דער הייניגער פאמיליע זענען דערפאר אזוינע שוואכע, ווייל מענשען, וואס געהען זיך פערבינדען, ווייסען פאראויס, אז די פערבינדונג מוז נישט דוקא זיין אויף דעם גאנצען לעבען, וואס-זשע איז צו טאן? דארף מען דערפאר שווערער מאכען דאס גט'ען זיך. און אזוי ווי ער רעדט דאך פון א גלח'שען שטאנדפונקט, מאכט ער אויך דעם פארשלאג, אז קריסטליכע גלחים זאלען נישט אזוי לייכט געבען חופה וקידושין צו אזוינע פערזאנען, וואס זענען שוין פריהער געווען פערהייראט און האבען זיך גע'גט.

ד. ל-ן.

רעדאקציאנס-קאלעגיום: מ. בראדערזאהן, ל. בראנט, ח. י. ברוםטאווסקי, ב. ווינער. פעראנטווארטל. רעד.: ח. קויפמאן. ארויסגעבער: פערלאג „נייער פאלקסבלאט", פראדוציר-קאאפעראטיוו מיט פאי-האפטונג.

ZWIEDZ WYSTAWĘ GOSPODARSKO-HYGIENICZNĄ w ŁODZI
Al. Kościuszki 73, 75, 77
„Targ Rzemieślniczy".
Koncerty—Radjo—Kino. 1485 Wejście 1 złoty.

Paryski Zakład Fotograficzny
wł. H. SROKA, Brzezińska 69.
מאכט בעקאנט, דאס אויסער די אטעליער-ארבייט, ווי רעטושירטע פאטאגראפיעס און פארטרעטען, ווערט אויך אנגענומען פערשידענע פאטאגראפישע ארבייטען פאר אינדוסטריע-צוועקען, צ. ב. פאבריקען, אינערע אויפנאהמען, מאשינען-פלענער. א ספעציעלע אפטיילונג פאר קלישען פון 3-פארבען-דרוק (נאטור-טרייע פארבען), פארבען-קלישען פאר קינא-רעקלאמען לויט די מעטאדע „Autochrome" Lumiere גרופען-אויפנאהמען פון שול-קינדער צו זעהר ביליגע פרייזען. ספעציעלע הנחות פאר ארטיסטישע קרייזען. די ארבייט ווערט אויסגעפיהרט שנעל, פינקטליך און רייניג. צופאהר מיט'ן טראמוויי נומער 1.
מיט אכטונג ה. סראקא.

רעיער! ביליג!
די בייעסטע פערפומען, קרעמען, טואלעט-זייפען, קעלנישע און בלומען-וואסערן, פודער הויבגאן, קאסי און אנדערע צו רעדוצירטע פרייזען עמפפעהלט
פערפומעריע דרוסער,
!! זאחאדזקא !!
פאר אנגראסיסטען — ראבאט!
רעיער! ביליג!

די ליבעס פון א קייזערין.

היסטארישער ראמאן פון לעבען אין רוסישן קייזערליכן הויף

פון ל. זאכער מאזאך.

(9

.14

בירא'נס פארשלאג.

אזוי האט בעשלאסען בירא'ן און שטילערהייט האט ער אויסגעארבייט זיין פלאן, ווי אזוי צו האנדלען. דאס ערשטע, דעם צאר איוואן דעם דריטען, וואס אין זיין נאמען האט ער רעגירט, וועט ער לאזען דערשטיקען. די מוטער פון איוואנען, וועט ער פערשיקען אין סיביר, אדער פערשפארען אין מאנאסטיר, און איהר מאן, דער הערצאג פון בראונשווייג, האט שוין לאנג ביי איהם פערדינט, אז ער זאל איהם משלח זיין וואס ווייטער פון דער וועלט — האט בירא'ן מיט גאל געטראכט וועגען איהם, ווייל ער האט געוואוסט, ווי דער הערצאג האט איהם פיינט.

און אזוי ווי מיניך איז געווען א געגנער פון יעליזאוועטע, האט ער איהם נישט געמאכט פאר'ן הויפט-קאמאנדיר פון דער גאנצער ארמיי, ווי ער האט מיניכען געהאט צוגעזאגט.

איז מיניך דערפאר געווען אויפגעבראכט געגען איהם, בירא'נען און האט אין הארצען גענומען טראגען א שנאה געגען איהם און געווארט נאר אויף א געלעגענהייט צו קענען נעמען נקמה אן איהם.

און אויך ביי יעליזאוועטען אין הארצען איז איצט נישט געווען רוהיג זינט די קייזערין אננא איז געשטארבען, האט זי געלעבט אין שטענדיגען פחד. כל זמן די קייזערין האט געלעבט, איז יעליזאוועטע געווען זיכער, אז קיין בייז וועט איהר נישט געשעהן, די מחמת די קייזערין וואלט זי שטענדיג בעשיצט, איצט אבער האט זי מורא געהאט, אז לעווענוואלדע זאל זיך נישט וועלען אפרעכענען מיט איהר פאר'ן טויט פון זיין געליבטער, מאדאם לאפוכין, און זאל נישט אינטריגירען געגען איהר. זי, יעליזאוועטע, האט געוואוסט, ווי גרינג ס'איז צו ווערען א קרבן פון אן אינטריגע ביים רוסישען הויף. זי האט אויך מורא געהאט פאר בירא'נען, ווייל ער האט געקענט וויסען פון דער קייזערין אננא, אז זי יעליזאוועטע האט אמאל חשק געהאט צום רוסישען טראן, האט זי זיך געשראקען, טאמער וועט ער דערפאר וועלען זי אפראמען פון וועג.

דערפאר איז זי צוטומעלט געווארען. ווען א הויף-דאמע האט איהר איינמאל געמאלדען, אז דער הערצאג בירא'ן וויל זי זעהן.

זי האט דעמאלט פערבראכט מיט גראף שובאלאוו'ן אין איהר ביוּאר.

זי האט ארויסגעמורמעלט צו דער הויף-דאמע צומישט:

— זאל דער הערצאג אריינקומען.

און דערנאך צו שובאלאוו'ן:

— וואס בעדייט דיין בעזוך, שובאלאוו?

שובאלאוו, וועלכער איז אויך געווארען נערוועז, האט נאר א צי געטון די אקסלען.

בירא'ן איז אריינגעקומען מיט שטאלצע טריט, האט זיך גאלאנט פערנייגט פאר יעליזאוועטען און א קוש געטון איהר אין האנד.

און גלייך איז יעליזאוועטע געקומען צו זיך און האט בעגונען קאקעטירען מיט בירא'נען:

— הערצאג, ווי מיך פרייט עס, אייך צו זעהן ביי מיר!

— פאר מיר איז אייך צו זעהן דער העכסטער גליק — האט ער געענטפערט און זיך ווידער פערנייגט — און צו פערברענגען מיט אייך, פרינצעסין, אויג אויף אויג — האט ער צוגעגעבען דיפלאמאטיש און א קוק געטון אויף שובאלאוו'ן, מיינענדיג דערמיט, אז יענער זאל איהם איבערלאזען מיט יעליזאוועטען.

יעליזאוועטע האט זיך אנגערופען מיט א שמייכעל:

— גראף שובאלאוו איז מיין פערטרויטער פריינד, א מענש, וואס איז מיר איבערגעגעבען מיט לייב און לעבען.

— זעהר שעהן — האט געזאגט בירא'ן — מיר וועלען גאר אינגיכען דארפען האבען אזעלכע מענשען. דערווייל אבער, שובאלאוו, טאר קיינער נישט וויסען, אז איך בין געווען ביי דער פרינצעסין.

שובאלאוו האט זיך פערנייגט מיט רעספעקט.

— און איצט לאזט אונז איבער אליין — האט בירא'ן ווידער געזאגט.

שובאלאוו איז ווידער געווארען נערוועז, ס'האט איהם זעהר נישט געשמעקט צו איבערלאזען זיין געליבטע אליין מיט'ן דאזיגען ווילדען און בלוט-דורשטיגען מענשען, וועלכער, דוקא ווייל ער איז געווען אזוי ווילד, האט פערכישופ'ט די הערצער פון פרויען. ער האט אבער געמוזט איבערלאזען זיי אליין.

דערנאך, אז בירא'ן איז געבליבען אליין מיט יעליזאוועטען, האט ער זיך געזעצט אויפ'ן דיוואן, אריינגענומען איהרע הענד אין זיינע און א ווייל א הר אנגעקוקט מיט גליענדיגע אויגען, דעמאלט האט ער ארויסגערעדט:

— א, ווי שעהן איהר זענט, פרינצעסין, און וואס פאר א כשוף עס וועהט פון אייך! איהר ווייסט, אז איך האב שטענדיג אייך ליב געהאט, אבער זינט די קייזערין איז געשטארבען, טראכט איך פון אייך טאג און נאכט און קיין רוה האב איך נישט.

— איהר זענט זעהר גאלאנט — האט יעליזאוועטע א שמייכעל געטון.

— ניין, ניין, פרינצעסין, איך בין מיט אייך גאנץ אויפריכטיג — האט בירא'ן זיך צוהיצט — קיין פרוי האט מיך אזוי נישט בעכשופ'ט, ווי איהר. איך פיל צו אייך דאס, וואס איך האב צו קיין אנדער פרוי קיינמאל נישט געפיהלט: הויכע אכטונג, טיפען רעספעקט און ברענענדיגע ליבע, וואס פערצערט מיך. אבער גענוג וועגען דעם. איך בין נישט געקומען צו אייך ווי א פערליבטער יונגעל, נאר ווי א מאן מיט בעשטימטע פארשלאגען, וואס וועלען אייך בעווייזען ווי ערנסט מיינע געפילען זענען צו אייך. איך באט אייך אן דעם טראן.

יעליזאוועטע איז צוטומעלט געווארען. אזוי אומגעריכט איז געווען פאר איהר דאס דאזיגער אנבאט.

— און די צואה פון דער קייזערין? — האט זי זיך אנגערופען:

— איז עס דער ערשטער מאל וואס מ'מאכט בטל א צואה — האט ער געענטפערט מיט היץ — דאס רוסישע פאלק האט פיינט די הערשאפט פון די פרעמדע און די ארמיי ווארט נאר אויף דער געלעגענהייט, צו מאכען א סוף צו זייער הערשאפט. קיינער האט נישט קיין סימפאטיע פאר איוואן דעם דריטען. אייך אבער די טאכטער פון פיאטר דעם גרויסען, ליבט מען. איהר האט די הערצער פאר זיך, איך די מאכט — ווער וועט קענען אונז ביישטעהן, ווען מיר וועלען זיך פעראייניגען? נאכמאל, פרינצעסין, איך באט אייך אן די קרוין פון דער רוסישער אימפעריע און איך אליין וועל זיך בעגנוגענען דערמיט, וואס איך וועל קענען אונטערטעניגסט דינען דער קייזערין און דער פרוי, וואס איך פערגעטער אזוי.

— בירא'ן וועט פעהיג זיין צו בויגען זיך פאר אימיצען — האט יעליזאוועטע זיך צולאכט.

— פאר קיינעם נישט, נאר פאר אייך — האט בירא'ן געענטפערט.

— און דער פרייז? — האט זי דערנאך געפרעגט.

— דער פרייז זענט איהר — האט ער געענטפערט און איהר אריינגעקוקט גלייך אין די אויגען.

(פארטזעצונג קומט).

אחרי מות קדושים...

אָבער דערפאַר זענען די אינוואַלידען נישט מחויב אויסצוהעלפען קלעפּסידרעס נאָך דער לויה.

(ב) לעצטענס טרעפט גאַנץ אָפט, אַז קלעפּסידרעס, וועלכע מוזען געשיקט ווערען דעם אינוואַלידען-פאַראיין צום אויסקלעבען, בעווייזען זיך אויף די מויערען פון די הייזער ערשט... נאָך דער לויה.

מיט דער דאָזיגער פראַגע האָט זיך בעשעפטיגט דער פאַראיין פון די דרוקערײ-אינהאַבער. די רעדנער האָבען אָנגעוויזען, אַז די פאַמיליעס פון די פאַרשטאָרבענע ווענדען זיך מיט פּרעטענציעס צו די דרוקערײ-אינהאַבער, בעת די גאַנצע שולד פאַלט אויפ'ן אינוואַלידען-פאַראיין. ווייטער איז אָנגעוויזען געוואָרען, אַז בײ די אויסקלעבער האָט זיך איינגעוואָרצלט דער סיסטעם פון „לאַפּובקע" און ווער עס גיט נישט ווערט שיקאַנירט.

ס'איז אויסגעוועהלט געוואָרען אַ קאָמיסיע פון די ה'ה שייניאַק, האַמבורסקי און קאַטקאָווסקי, וועלכע וועלען זיך אין דער דאָזיגער פראַגע ווענדען צו פּרעזידענט ציגאַרסקי. די דעלעגאַציע וועט פאָרלאַנגען צוצונעהמען בײם אינוואַלידען-פאַראיין די קאָנצעסיע, און אויב דאָס זאָל נישט העלפען, וועט די דעלעגאַציע זיך ווענדען צום אינערן-מיניסטעריום.

היגיעניש אויסשטעלונג.

די היגיעניש - ווירטשאַפטליכע אויסשטעלונג אויף אַל. קאָשטשושקי 75 ווערט כסדר גוט בעזוכט.

דאָרט האָבען די בעזוכער פאַרשידענע סיורפּריזען, ווי: ראַדיאָ, רעפּטאָראַנע, פאָטאָגראַפישע און פילם-אויפנאַהמען א. אַז. וו.

לופט - פּאָסט.

(ד) היינט וועט פּאַרקומען אַ גרויסער לופט-באַלאָן-רייד. וועלכע דער ל. א. ט. פ. אָרגאַניזירט מיט פּאָסט - באַלאָנען. יעדער באַלאָן וועט ענטהאַלטען 800 בריף, וועלכע די באַלאָנען וועלען אויסלאָדען אין די פּאָסט-אַמטען.

„אָווענד-קלאַנגען"

אַ לאָדזער פילם.

אין לונאַ-טעאַטער איז נעכטען דעמאָנסטרירט געוואָרען פאַר פאָרטרעטער פון דער פּרעסע און איינגעלאַדענע געסט אַ נייער פילם. דער פילם הייסט „אָווענד-גלעקער" און איז אינטערעסאַנט קודם כל דערפאַר, וואָס ער איז אויסגעפיהרט געוואָרען אין לאָדז און לאָדזער אומגעגענד. דורך לאָדזער אַרטיסטען און דורך לאָדזער אינטערנעהמער, נעמליך דורך דער דירעקציע פון קינאָ „לונאַ".

די פילם - קונסט אין פּוילען בכלל שטעהט נאָך אויף אַ גאַנץ בעשיידענער מדרגה. לאָדז האָט אויף דעם געביט זיך איינגאַנצען נאָך נישט אַרויסגעוויזען. דאָס בילד „אָווענד-גלאָקען" איז דער ערשטער פילם, וואָס איז געשאַפען געוואָרען אויפ'ן לאָדזער באָדען און צוליב דעם אַליין איז ער פאַר יעדען לאָדזער אינטערעסאַנט.

פאַר'ן פּובליקום וועט דער פילם געוויזען ווערען אין אַ קורצער צייט אַרום, ווען עס וועלען נאָך געמאַכט ווערען איינינע פאַרפולקאָמונגען.

די פאַמיליע פון קראַנקען מוז געאימפט ווערען —

טיפוס איז אין שטאָט!

אכטונג, אַכערענץ פרייזען!

אין דער היגיענישער פריזיער-אנשטאלט פון

מ. קופּקא פּאַלודניאַווא 12

1) ראַזירען מיט קעלג. וואַסער 30 גר. 5) שערען פון דאַמען 50 גר.
2) שערען—70 גראָשען. 6) קאָפּ-וואַשען 50 גר.
3) שערען יונגלעך מיט די מאַשין 30 גר. 7) עלעקטר. מאַסאַזש פון געזיכט 50 גר.
4) „ „ מיט די שער 50 גר.

סאָלידע בעדינונג! ערשטקלאַסיגע אַרבייט!
2046

„ERYK" צוקערניע „ERYK"
róg Piotrkowskiej i 6-go Sierpnia. :-: Telefon 48-94.

איך האָב דעם כבוד מיטצוטיילען דער געעהרטער קונדשאַפט, אַז דעם 15-טען ד. ח. האָב איך אָנגעהויבען

צו באַקען פּאַנטשקעס,

וועלכע זענען גוט בעקאַנט מיט זייער גוטסקייט און געשמאַק און פון קאָנקורענצלאָזען סאָרט.
איך עמפּפעהל אויך פון איינענער אויסאַרבייטונג די בעקאַנטע

טשאָקאָלאַדען פּראַכטפולע באָמבאָניערען

צו צוגענגליכע פּרייזען. טעגליך גרויסאַרטיגער אויסוואַהל פון פרישע טשאַסטעס פון אונפערגלייכליכען סאָרט.

„ERYK" E. SZAKOWSKI געוו. אינהאַבער פון דער קליינער צוקערניע אין „גראַנד-האָטעל" (טראַגוטאַ גאַם) „ERYK"

בעקאַנטמאַכונג.

די געוו. פירמע ה. לאַוניק האָט געעפענט אַ פראַנט-

מעבעל-געשעפט

אויף נאַראָנסקאַ (דלוגאַ) 44, טראַמוואַי 6 און 8
קויפט פאַרשידענע מעבעל, דיוואַנעס, פּעלצען, מאַנטלען, נײ-מאַשינען א. ז. וו. צאָהלט די העכסטע פּרייזען

בעמערקונג: אין געשעפט איז שטענדיג אויף לאַגער פאַרשידענע מעבעל אין גוטען צושטאַנד פּרייזווערדיג צו פאַרקויפען. (פּריוואַט-וואוינונג בענעדיקטאַ 28).

Dr. PRYBULSKI

צוריקגעקעהרט - ואַחאָדניאַ 5, טעל. 25-38. וועגערישע- און האַר- הויט - קראַנקהייטען, מענער-שוואַכקייט, בעהאַנדלונג מיט קינסטליכע ליכט (האָר-אויספאַל), רענטגען-שטראַהלען. — נעמט אָן 9—1, 4—8 אָוו., דאַמען: 4—5

לעטשניצע פון דאָקטוירים-ספּעציאַליסטען

און ערצטליך-דענטיסטישער קאַבינעט
זגיערסקאַ 17, טעל. 16-33.

ד"ר ראַמאַווסקי	נאָז, האַלז, אויערען קר.	3-2 11-10 7½-6½
ד"ר רוזשאַנער	הויט- און געשלעכט-קר.	11-10 2-1
ד"ר גאָלדשטיין-פּאָלאַק	אויגען-קראַנקהייטען	8-7 2-1
ד"ר יוסטמאַן	נערווען-קראַנקהייטען	2-12
ד"ר ראָזענצווייג	קינדער-קראַנקהייטען	5-4 12-10
ד"ר פּאַפּירער	פרויען- און געבורטס-הילף	6-5 1-11½
ד"ר קאַנטאָר	כירורגישע-קראַנקהייטען	2-1.30 4-3
ד"ר ווײַנבערג	אינערע, הערץ לונגען-קר.	7-5½ 1-11
ד"ר שטופּעל	רענטגען	12-10 6-4
א. גראַדזענטשיק	צאָהן-אַרצט	7-3
נ. ראָזען	צאָהן-אַרצט	2-9

צאָהן-אָנגרהיילונג, בעלייכטונגען, קאַרונען, מאָסטען, א. אַז. וו.
בײ דער לעטשניצע איז געעפענט געוואָרען
רענטגען-אינסטיטוט
היילונג פון הויט-קראַנקהייטען פון קאָפּ (פּאַרך) מיט רענטגען-שטראַהלען, פאַר בעשטראַהלונג און דורכלײַכטונגען, קוואַרץ-לאַמפּע, דיאַטערמיע, עלעקטריזאַציע, אַלע מעגליכע אַנאַליזען. אַ קורס פאַר שטאַמלער.
אימפונגען געגען שאַרלאַך (שקאַרלאַטין) פון 4—5 נאָכט.
די לעטשניצע איז אויך אָפען זונטאָג.
וויזיט אין דער שטאָט.

שייטלען

פון פאַרשידענע קוואַליטעטען האָר, פּערש. מאָדעלען, גוטע אויסאַרבייטונג, רעעלע בעהאַנדלונג. צו בעקומען קאַמיעננאַ 5, 2-טען הויף לעצטען איינגאַנג 2-טען שטאָק בײַ בצלאל פּאַרזשיצקי.

Dr. Z. Rakowski

9 אַלעקסאַנדראָווסקאַ 27-81

Dr med. Braun

23, טעל. 40-36.

עלטסטער פעלדשער
י. בערנשטיין
צעגעלניאַנאַ 51
צוריקגעקומען.
מאַכט זעמטליכע איינשפריצונגען צו בילליגע פּרייזען. 1155

אַ מעדעל

צו טריקאָטאַזש - אַרבייט
ווערט אַפּאַרט געזוכט
אַדרעסען אין דער אַדמ.
פון דער צייטונג אונטער
ליטערע „R". 1783

עס ווערט געזוכט

יעמאַנד מיט אַ גוטע רעקאָמענדאַציע צו זיין אין אַ וואוינונג, וואו מען איז פאַרטרייזט. עס קען אויך זיין אַ פּראָוויזיאָנציאָנעטער פון וועלכער עלטער עס איז מיט קאַפּ און לאָזשע. אַדרעסען אונטער „יעמאַנד" אין אַדמ.

בכל המקום אשר אזכיר את שמי
אבא אליך וברכתיך:

איך האָב די עהרע מיטצוטיילען. אַז איך האָב מיין ביוראָ אַ גרעסערען פון פּעטריקאָווער 18 אויף

17 פּעטריקאָווער 17

2-טען הויף, פּאַרטער. דורכגאַנג זאַכאָדניאַ 52

וואו עס ווערט ערלעדיגט אין געשריבען אַלערליי ביטשריפטען, אינטערוויזען, אַבענפּיעטשעניעס אויף אַלע שטעט אין פּוילען, אפעלאַציעס, קאַסאַציעס, אדמיניסטראַציעס, ריכטערליכע- וועגען קאָנצעסיעס אין קאָמיסאַריאַט-ווידזשאַנדו, ביטשריפטען צו אַלע פּאָליציי-בעצירקען, שותפות-אַקטען, סטאַטוטען, אַקטען אינטערציזיעס, אַקטען ראַראַווידיעס, קאָרנע ספּראַוועס, ווי אויך איבערזעצונגען אין אַלע שפּראַכען. 503

רעכט-קאָנסולענט י. מאַנעלאַ
עמדזשאַטער 17, זאַכאָדניאַ 2ת
שנעל, רעעל און בילליג!

לעטשניצע פון דאָקטוירים ספּעציאַליסטען

בזשעזשינער 11, טעל. 37-63
אָפען פון 9 פריה ביז 7 אָוונד

ד"ר וואָלינסקי	נאָז, האַלז, אויערען-קר.	4—3
ד"ר קערשנער	קינדער-קראַנקהייטען	12-9 5.30-4
ד"ר שיפּמאַן	אינערליכע קראַנקה.	12-10 6.30-5
ד"ר לובימאָוו	הויט- און געשלעכט קר.	2-12
ד"ר שמירגעלד	נערווען און גייסטיגע קר.	3—1
ד"ר גאָלדבלאַט	אויגען-קראַנקהייטען	2-12.30
ד"ר עליאַסבערג	כירורגישע קראַנקה.	2½ 1
ד"ר בערגמאַן	פרויען און געבורטס הילף	4—3

פּסיכאָ-טעראַפּיע, שפּר- שטערונגען אין שטאַמלען א. ז. וו. ספּעציעל-שטעלען, קינסטליכע בערג-זון-בעשטראַהלונג איינשפּריצונגען, מאַסאַזשען, עלעקטרואיזאַציע, אָפּעראַציעס. אויף פאַרלאַנג — וויזיטען אין שטאָט. — אין לאַבאָראַטאָריום ווערען אַנגענומען אַלע אַרט אַנאַליזען, ווי אורין, פלעגמע און בלוט. 2120
אימפונגען געגען שקאַרלאַטין.
בײ דער לעטשניצע איז געעפענט געוואָרען אַ דענטיסטישער קאַבינעט
עס געפינען זיך:

ד"ר זילבערשטיין	צאָהן-אַרצט	9 2 נ. מ.
ד"ר לאַזשינסקאַ סטאַראָפּאָלסקאַ	צאָהן-אַרצט	7.30—3

קינסטליכע ציין, קאָראָנען, פּלאָמבען א. אַז. וו.
די לעטשניצע איז אויך טעגליך זונטאָג.

זאָרגט וועגען אייער געזונד!

די „שווייצאַרישע ביטערע קרייטער" (מיט דער מאַרקע „Kogut") זענען ענטשפּרעכענד בײַ מאַגען-קראַנקהייטען, קישקעס, אָבסטרוקציעס און גאַל-שטיינער.

„Szwajcarskie Gorzkie Zioła"
זענען אַ מילד און נאַטורעל דורכרייניגונגס-מיטעל, וואָס פאַרלײַכטערט די פונקציעס פון די פערדייאונגס-אָרגאַנען און ווירקען געגען דיקקייט. די „שווייצאַרישע ביטערע קרייטער" ערוועקען אַפּעטיט.
עס פאַרקויפען די אַפּטייקען און סקלאַד אַפּטעטשנעס אַ שאַכטעל צו 1.50 זל. הויפּט-סקלאַד איז די אַפּטייק פון
A.Gąsecki Warszawa, ul Leszno 41
מיר שיקען אַרויס אַמוועניגסטען 2 שאַכטלען נאָכ'ן ערהאַלטען פון 4.30 זל. (מיט איבערשיקען). 1462

איבערצוגעבען

צוליב אַבּרייזע איז פון זאָפאָרט איבערצונעבען
אַ געוועלב מיט 2 צימערן.
בעמערקונג: דער פּונקט איז אויך געאייגנעט פאַר אַ קצב. צו ערפאַהרען נאָוואָ-צעגעלניאַנאַ 10. 1781

פערלוירען געגאַנגען

אַ וועקסעל אויף 117 זל. אויסגעשטעלט נעלבאַום, זשיראָ קראַקאַווסקי, צאָהלבאַר דעם 17. אָקט. דער וועקסעל ווערט ערקלערט פאַר אונגילטיג.
דער עהרליכער געפינער ווערט געבעטען אָפּצוברענגען בײ קאַהאַל, שענקעוויטשאַ 15. 1782

וויכטיגע נייעס

פּעלצווארען

אויף ראַטעס

מענער און דאַמען פּעלצען אויך איינצעלנע פוטערלעך און גרויסען אויסוואַהל
— — צו בעקומען בײ — —

I. SZWARCMAN
41 NARUTOWICZA 41 866
ס'ווערט אויך אָנגענומען אַלע אַרט רעפּעראַטורען.

אַבאָנעמענטס-פּרייז: אין לאָדז: אַ חודש - 4.00 זלאָטעס. אויף דער פּראָווינץ: אַ חודש — 6 זלאָטעס. און אויסלאַנד מיט 50 פּראָצענט טייערער.—פאַר'ן אינהאַלט פון די אַנאָנסען איז די רעדאַקציע נישט פאַראַנטוואָרטליך. די טעלעפאָנען פון רעדאַקציע און אַדמ' — בײַ טאָג און בײַ נאַכט.

אַנאָנסען-פּרייז: פאַר'ן טעקסט 15 גראָשען, פּריוואַטע 20 גראָשען, אין טעקסט 20 גר. פּריוואַט 30 גראָשען, נאָכ'ן טעקסט 10 גר. פּריוואַט 15 גראָשען. — פאַר אויסלענדישע אַנאָנסען 100 פּראָצ. טייערער. — 50 פּראָצ. טייערער. פאַר אַ מאָל טעקסט שורה

Za Wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odpowiedz. udziałami: Ch. J. Brustowski i D. Silberberg. Redaktor odpowiedzialny Ch. Kaufman
Czcionkami i druk.: „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.